

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A trónörökös magyar kísérete.

Budapest, február 9.

Amit a képviselőház folyosóján és a politikai klubokban napok óta emlegettek annak a feltűnő esetnek magyarázataképpen, hogy *Ferenc Ferdinánd* trónörökös miért utazott magyar kíséret nélkül Pétervárra: azt ma kipattantotta egy lapársunk, részletesen elmondván annak a történetét, hogyan készült a trónörökös magával vinni gróf *Zichy Jánost* és hogyan maradt a gróf mégis itthon.

Elmondja a *Budapesti Hírlap*, hogy a trónörökös udvarmestere, gróf *Nostitz* útján a múlt hónap 23-án levélben meghívta kíséretül gróf *Zichy Jánost*, aki a meghívást elfogadta és audienciát kért a főhercegtől; hogy aztán erre táviratot, majd levelet kapott az udvarmestertől, aki megírta neki, hogy a trónörökösnek — nagy sajnálatára — le kell mondania a gróf kíséretéről, a gróf azonban mégis menjen föl Bécsbe. Elmondja azután lapársunk, hogy gróf *Zichy Bécsben* megkapta a felvilágosítást, amely abban állott, hogy a trónörökösnek azt az elhatározását, hogy gróf *Zichy Jánost* kéri fel egyik utitársául, a király előbb tudomásul vette, azután gróf *Goluchowski* külügyminiszter is hozzájárult, de gróf *Széchenyi Gyula*, a király személye mellé rendelt magyar miniszter jelentést tett róla a magyar kormánynak, s ennek az lett az eredménye, hogy a kormány *ellenvetést* tett a néppárt elnököknek e kitétele ellen. Mikor ezt gróf *Széchenyi* tudatta a királynak, a felség magához hívatta a trónörökösöt és kijelentette, hogy a felmerült akadályok miatt gróf *Zichy János* nem kísérheti Pétervárra. Így történt aztán, hogy *Ferenc Ferdinánd* egyáltalán nem vitt magával magyar kíséret.

Lényegében így történt az eset, amely

természetesen csak súlyos indiskréció útján kerülhetett nyilvánosságra. Mert az természetes, hogy sem a trónörökös, sem környezetének az az egyetlen tagja, aki a gróf *Zichy Jánossal* való levélváltásba be volt avatva, nem siettek a dolgot publikálni. Az sem valószínű, hogy a kormány köréből közölték az esetet a klerikálisok felé hajló sajtóorgánumokkal. A közlés tehát jogosulatlan uton történt s egészen világos, hogy az indiskréciót a néppárt részéről követték el. De ha már megtörtént az indiskréció, a közvéleménynek meg kell formálnia a maga ítéletét a dologról s ez az ítélet nem lehet más, mint a kormány eljárásának föltétlen helyeslése.

Mikor a trónörökös gróf *Zichy Jánost* választotta oroszországi útjára kíséretül, bizonyára megelégedett arról, hogy mikor hivatalos minőségben megy egy külföldi uralkodóhoz, akkor nem mindegy az, hogy kit vesz maga mellé kíséretül. Teljesen mindegy lett volna ez, ha ő fensége például vadászni megy vala Oroszországba. De hivatalos utazásny ügyelmé kell arra, hogy kíséretének megválasztása ne adjon okot félreértésre. Bizonyára ez a megelégedés volt csak az oka, hogy a trónörökös választása éppen gróf *Zichy Jánosra* esett. Mikor azonban ez a választása tudomására jutott a magyar kormánynak, akkor a kormány kötelességét teljesítette azzal, hogy közbelépett. Gróf *Zichy János* egyéniségénél, műveltségénél, társadalmi állásánál és személyes tulajdonságainál fogva bizonyára alkalmas arra, hogy a trónörökös oldalán a magyar arisztokraciát képviselje. De gróf *Zichy János* egyuttal egy szélsőségekben mozgó parlamenti pártnak, a parlament elenyésző töredékének tagja, sőt elnöke és mint ilyen föltétlenül alkalmatlan arra, hogy a hivatalos utra induló trónörökös mellett ő reprezentálja a magyar nemze-

tet. Erre a szerepre nem szabad egy ilyen exponált állásban levő politikai egyéniséget választani.

A kormányt tehát csak elismerés illeti meg közbelépéseért és meglegedéssel kell fogadnunk, hogy e közbelépésnek a legilletkeesebb helyen fogantja lett. Amivel aztán az eset fölött nyugodtan napirendre térhetünk.

A Kisfaludy-Társaság nagygyűlése.

Budapest, február 9.

Ötvenhatodik ünnepies közülését tartotta meg vasárnap délelőtt a *Kisfaludy-Társaság* az Akadémia dísztermében.

Ennek a nagy irodalmi gyűlésnek a tárgyszorozata magas színvonalon állott. Odaemelte első sorban az elnöki megnyitót. Ebben a beszédben harmonikusan ölekezett a multak hagyományaira kegyelettel visszatekintő hazafias lélek a modern szellemmel, mely szolidárisnak érzi magát az európai kultúrával és minden vonalon fejlődést, haladást óhajt. Ez a beszéd nem csínáit erőnyt a makacsásgóól, nem údizi le gunyos góggal a fiatal irodalmat, merev álláspont-ról nem szór anathémát az ellenvéleményre és nem hordja eszathatatlant tiara gyanánt az irodalmi vaskalapot. *Boöthy Zsolt* elnöki megnyitóját a bölcs belátás és a legnemesebb hazafiasság szelleme teszi vonzóvá, hasznossá, előkelővé. Jogos büszkeséggel hivatkozik a Kisfaludy-Társaság vezető szerepére, de szeretettel tekint azokra is, akik a társaság körén kívül állanak és nem elnyomásukra törekszik, hanem versenyre buzdítja őket. Irodalomban, politikában, társadalomban a magyarság, a nemzeti egyéniség fejlesztésére veti a fősúlyt, de a magyarság alatt nem maradiságot ért, a nemzeti fejlődést nem úgy értelmezi, hogy abból ki legyen zárva minden, ami

REGÉNY.

TÜZZEL-VASSAL.

Írta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(163)

Nemcsak a hercegi katonák és az orosz nemes-ség, de maguk az előbbi főparancsnok hívei is feladulak a felöltök nevének hallatára, mert ha helyeselték is *Wisniowiecki* mellőzését addig, amíg remélhető volt a békekötés, de meg voltak győződve arról, hogy a háború esetére igen nagy hiba volna a mellőzése, mert ő az egyetlen, aki megmérkőzhetik és ol is bánik *Chmielnickij*-jel. Végre a herceg maga is megérkezett *Sbarasba*, hogy minél nagyobb sereget vonjon ott össze és hogy felkészüljön a háborúra. A fegyverszünet kötése ugyan ép volt még, de minden pere fordíthatott a dolgon. *Chmielnickij* ugyan lenyakaztatta néhány garázdálkodó kapitányát, amiért parancs ellenére megtámadtak egy-két várost, de lehetetlen volt a rengeteg tömeggel szemben, mely részben azt sem tudta, hogy fegyverszünetet kötöttek, részben pedig nem is akart róla tudni, vagy nem volt képes megérteni a kötés jelentőségét. Folytonosan átlépték tehát az egyezségben megállapított határokat és így megcsufolták *Chmielnickij*nek minden ígérteit. A rablók üldözése közben a lengyel katonák is gyakran átlépték a *Pripet* és *Horynt*, amelyek már a kiewi kerületbe estek, vagy nagy buzgalomban behatoltak még a *brazloui* vajdaság belsejébe is, ahol rajtköltött a kozák népség s így valóságos véres és heves csatákat vívtak. Ebből azután végtelen vitaköször támadtak az állítólagos szöszezés miatt, amelyet különben semmiféle hatalom sem gátolhatott volna meg. A fegyverszünet ugyan

addig tartott, míg egyrészlől *Chmielnickij*, másrészlől a király és a hetmanok a csatatérre nem vonultak, de a háború tényleg kiütött már, mielőtt a tényleges haderő felvonult és a tavaszi nap első sugarai ismét égő falvakat, városokat, várakat, irgalmatlan verontást és nagy nyomort világítottak meg.

A lázadóknak nagy tömege érkezett *[Barból, Chmielnickiből és Machnowkából Sbaras alá, mindenütt portyázva, rabolva és gyilkolva. Jeremiás szétverte ugyan őket, de ő maga nem vett részt ebben az apró-cseprő csatapátkban, mert csak az egész dandárával akart a harcba menni, ha a hetmanok is indulnak.*

Portyázó csapatokat küldött tehát ki azzal a parancsossal, hogy a vért vérral fizessék meg és bitófával a rablást és gyilkolást.

Longinus is volék ment és meg is ütközött az ellenféllel *Cserny-Ostrownál*, ő azonban csak a harcban volt félelmetes, a foglyokkal olyan lányszívűen bánk el, hogy többé nem is küldötték ki. E csatapátkban *Wolodyjowski* tüntette ki magát, aki fortély és eszelvetés dolgában *Wiersulal* is vetekedett. Senki se tudott oly villámgyorsan mozogni csapatával, mint ő, senki se tudta úgy megkerülni az ellent és váratlan rajtaütéssel kergetni szét a szélrózsa minden irányába s azután leoldósni, összefogdosni és fölakasztani őket. Rövid idő alatt nagy dicsőségre és félelmetes névre tett szert, sőt a herceg kegyét is megszerezte. *Március* közepétől április közepéig hét lázadóbandát vert szét, melyek háromszor olyan erősek voltak, mint az ő csapata. Nem nyugodott egy percig sem, hareikede egyre nőtt, mintha csak a kiontott vérgőzével lehelt volna magába. A kis lovas, azaz jobban mondva a kis őrdög folyton tüzelte *Saglobát*, hogy kísérje el kirándulásaira, mert ropantul szeretett vele együtt lenni, de a nemes lovasnak nem igen volt erre kedve és a következőképpen szabadkozott:

— Az a sok mozgás nem az én nagy hasámnak való, *Mihály*, de meg nem is végezhet mindent egy ember! Nappal a nyílt mezőn lovassággal rontani az ellenségre, szétverni a táborát, elhódítani a zászlókat — ez az én dolgom, erre teremtett engem az Isten. Az éjszakai hajszát az erdőben nekem engedem át, te olyan fúrge vagy, mint a gyík és keresztülbújsz mindenütt. En régi módi lovas vagyok és oroszán módon ütök a vadon, nem leselekben rá, nem szimatolok utána, mint a kopó. Különbön alkonyatkor nyugodni kell térnünk, nekem pedig már alkonyul!

Wolodyjowski egyedül ment a kalandos csatákba és győzött mindenütt. Egy nap azonban, május közepe táján, oly szomorúan és lovertan tért haza, mintha vereséget szenvedett volna valahol. Pedig éppen ellenkezőleg: *Ostrogen* át *Holowniáig* elkalandozott csapatával és ott már nem is sarcoló bandákat, de egy egész saporogiai dandárt talált. Részben loolta, részben fogságba ejtette a kozákokat és így érthetlenebb volt állandóan vidám arcú a gyászos szomoruság. A kíváncsiak serege körülfogta, a baját tudakolta, nem választott, hanem egyenesen a herceghez ment. Két ismeretlen lovas volt a kíséretében. A hercegtől eljővet egyenesen *Saglobához* sietett, kiszakítva magát az utját álló kíváncsi kérdezősködők karjából.

Sagloba csodálkozva nézte a két ismeretlen, óriás termetű lovasot, akiknek aranyujtásos ruházata elárulta, hogy a lithván seregekhez tartoznak. *Wolodyjowski* pedig így szólt:

— Csukd be az ajtót és ne engedj be senkit, mert mondandóm vannak.

Sagloba kiadta a legényeinek a parancsot, azután nyugtalanul fűrészte az érkezettek arconáissait. Könnyű volt rólok leolvasnia, hogy valami kellemetlen hírt hoztak.

(Folytatása következik.)

középiskolai és azután németországi egyetemen filozófiai tanulmányait. Feltűnő, hogy mind e mellett rögtön hazatért után az eleven nemzeti irodalom egyik legtevékenyebb munkásává vált; még feltűnőbb, hogy az alig 23 éves és még hozzá protestáns embert kinevezték a budapesti egyetemen az esztetika tanárává. Teljes íleszázdig töltötte be e tanszéket. Tanított esztétikát és ó- és ujkori irodalomtörténetet; de látván új uszunkban műveltségének egy nagy hézagát, rögtön megkezdte előadásait a görög nyelv és irodalomról is és nem nyugodott addig, amíg végre felállították a tanszéket a görögre, amelynek első tanára szintén ő volt. Tanítványai közül Szemere Pál a legnagyobb elragadtatással és hálával emlékezik meg kitűnő tanáráról.

1847-ben halt meg, majdnem 80 éves korában. A korabeli hírlapok és folyóiratok a legnagyobb tisztelettel emlékeznek meg róla. Schediusnak, az embernek, jellemére nem lehet érdekesebb adatot felhozni, mint azt hogy tometésen — ami korlétés szempontjából is elég érdekes mozzanat — miután a holttestet a gyászházban beszentelték és kivitték a régi váci temetőbe, ott a sirnál hivatalosan, bejelentetlenül, a gyászoló közönség legnagyobb meglepetésére előállt a pesti izraelita hitközség papja és a legnagyobb dícsérettel halmozta el az elköltözött fennkölt jellemét, nemes szívét.

Leikes éljenzés és taps hangzott föl a szép emlékbeszédre.

(A pohárköszöntők.)

Az első felköszöntőt *Beöthy Zsolt*, a társaság elnöke mondotta a kötelességteljesítés mintaképe, a királya. (Leikes éljenzés.)

Utána *Berezvicy Albert* köszöntötte fel *Apponyi Albert* grófot, a társaság egyik dzsét és büszkeségét, mint akinek a képviselőház elnökévé való megválasztása mintha újabb derengés volna annak a régi fényes kornak mely egyaránt fénykora volt a nemzeti irodalomnak és a nemzeti politikának, amikor azok megértették egymást és a nélkül, hogy feladataikat összeavarták volna, termékenyítőleg áthatották egymást. (Élénk tetszés.) *Apponyi Albert* grófot, mint a nemzeti irodalom és nemzeti politika e legjobb értelemben vett közösségének kiváló képviselőjét élte. (Hosszas élénk éljenzés.)

Gróf *Apponyi Albert* a közgyűlés megnyitójának benyomása alatt állva, a kötelességteljesítés és a felelősségérzet az irodalomban való érvényesülésének gondolata révén visszaemlékezik utolsó párisi kirándulásának egy érdekes mozzanatára, amikor egy kiváló párisi filológusnál és a középkori történetek buvárnál tudosokból és írókból álló társaság gyűlt egybe, ahol rendkívül élvezetes eszmecsereket folytattak és omni scibili ot de quibusdam aliis, a politikáról is. Ez eszmélancolatban szóba jött az is, hogy mennyivel kedvezőbb a belső harmoniának az előmozdítására és fenntartására a tudósnak, az írónak a foglalkozása a politikusnak a foglalkozásánál, mert hiszen az író, a tudós csupán az eszmékkel, csupán az igazsággal, ugy, amint azt a legjobb meggyőződése szerint felismeri, kénytelen számolni, senkire sem kénytelen tekintettel lenni, ha egyébre nem gondol, mint a maga tudományos céljainak az elérésére; holott a politikus, [akármilyen szépen ismeri fel az igazságokat, akármilyen magasról celtjai legyenek, kénytelen számolni az emberek előítéletével, tévedéseivel, szenvedélyeivel, átvett hagyományokkal, stb. stb. mindmennyi zavaró elemmel, amelyek közt boldog lehet, ha csak kilenc tizedrésze vesz el annak amit ő szívében és lelkében mint végoit maga elé tűzött. E beszélgetés közben a tudós háziur, mesterségére nézve filológus, tökéletesen igazat adva a szólónak, azt mondta, hogy még az az előnye is van a tudományos foglalkozásnak, hogy igen kevés felelősséggel jár. (Derültség.) Ha a politikus valami rendszabályt elhibáz vagy valamit elmulaszt, abból roppant baj származik, holott ha a nyelvtudós történetesen téved abban, hogy valamely szónak a gyökere szanskrit-e vagy más nyelvből van, abból semmi baj sem lesz. Erre szóló azt jegyezte meg, hogy ebben márnincs egy nézetem a tudós háziurral, sőt azt tartja, hogy hatásában oly közvetlenül meg nem állítható, de megmérhetetlenül nagyobb és messzebb terjedő az a hatás, amelyet a tisztá eszme és gondolat és — hozzáteszi — az érzelme és képzelő-tehetség terén működő elemek előidéznek, mint az, amelyet a közvetlen cselekvés terén dolgozók jobban vagy rosszban képesek előidézni. (Élénk tetszés és helyeslés.)

Generációkra, nemzetekre kiható, világrészekkel sem korlátolható az a hatás, amelyet valamely gondolatnak, valamely érzelmeinek, sőt valamely képzelőtelemnek is belevetése az emberi emlékek és az emberi lelkekben előidéz és azért a tudományosság és az irodalom felelősségnélküliségének különben is odiosus privilégiumát éppen nem fogadhatja el. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

A véletlen úgy akarta, hogy a beszélgetés folyamán szóltó tételeinek a valódisága rögtön bizonyított, még pedig éppen ott, ahol az legnehezebbnek látszott, a filológusnál. (Derültség.) Azt kérdezte a tudós háziuról, hogy hova teszi a kö. épkorban a románokat, vajjon elismeri-e jogosulnak azt az igényüket, hogy őt Erdélynek és az Erdélyiely határos szoros értelemben vett magyarországi részneknek óslakói és a magyarok őket onnan kiszorították. Erre a háziur azt mondotta. Nem, ez teljesen elejtett teória. Engem a nyelvtudomány vezetett erre, a szavakat áttanulmányozva, rájöttem arra, hogy azok háromegyedre csupán szláv gyökökből áll, ugy, hogy ezen az alapon is, de meg egyéb tudományos kutatásaim alapján is Dalmácia s a Balkán-félsziget nyugati részébe, tevesem őket. (Tetszés.) Itt van tehát egy tisztán filológiai kérdés, amely azonban hozzájárul néptörzsek egymással teljesen ellentétes igényeinek az elbírálásához. És azután beszéljen valaki az irodalomnak és a tudományoknak felelősségnélküliségéről? (Élénk tetszés.)

Rendkívül nagyra becsüli tehát szóló mindazokat, akik a felelősségnélküliséget és az ebben az eszmében rejlő kísérteket a tudománytól és irodalomtól távolították. Az a lángpallos, amely a szépet őrzi, az annak birodalmába betökodni kívánó, mondjuk: nem-szépnek a torradalmával szemben, az a lángpallos egyszerűsminél óra a tudomány és az irodalom erkölcsi fejlődésének; mert benső összefüggést látok — ugymond — a tudománynak, az irodalomnak, a művészet minden ágának a szerelenségekre való esztétikai elajulása és annak erkölcsi eltörzülése közt, benső összefüggést látok a szép iránti érzéknek megrontása és az erkölcsi rendezés való ragaszkodásnak megingatása közt. (Élénk tetszés.) Örömet nyújtja a felett, hogy a társaság ezen ismét o y lérfü áll, aki az irodalom esztétikai és élen együtt erkölcsi felelősségérzetének egyik leghivatottabb öre, (Élénk felkiáltások: *Éljen Beöthy Zsolt!*) aki éppen ugy, mint az ő kiváló elődje, ha talán néha suavius is in modo, de éppen olyan toriter in re az esztétikai elajulásokkal szemben a szépek a meg nem rontott emberi természetben nyugvó örök törvényei és az esztétikai színvonal-alguyó irodalmunk erkölcsi színvonalá mellett is őrt áll. A társaság elnökét, *Beöthy Zsoltot* élte. (Hosszas, élénk tetszés és éljenzés.)

Kozma Andor Fiók Károlyra, a Társaság újonnan megválasztott tagjára emel poharat. *Fiók* Károly válaszában köszönetet mond a megcseleltetésért, és egy szanszkrit mondas szemlében a Kistalud-Társaságra és különösen annak elnökére és másodelnökére emeli poharát. (Éljenzés.)

Erre Radó Antal arra a harmóniára üríti poharát, amely az új elnök széköfoglalása óta a társaság tagjai egyesíti és amely immár a Kistalud- és a Petőfi-Társaságok között is zavartalan. Kívánja, hogy az irodalmi társaságok b békés együttműködése maradjon meg ezután is és élte a Petőfi-Társaságnak a banketten jelenlévő képviselőit, élükön *Bartók Lajos* alelnökkel.

Bartók Lajos lendületteljes szavakban gróf *Apponyi Albertet* és *Berezvicy Albertet* köszönti fel. *Beöthy Zsolt* *Balla Miklósr*a, a pályakoszoruzott fiatal költőre mondott felköszöntőt, *Hegedűs István*, mint a renaissance lelkes híve. Bévvel ünnepli a hírlapirodalmat és képviselőjét, *Rákosi Jenőt*, aki oskönyös ellente ére, *Gyula*ra emeli poharát.

Berezvicy Albert a felolvásokat és ezek között *Alexander Bernátot* köszönti fel. *Kozma Andor Vargha Gyulát*, *Vargha Gyula* a távol levő öregeket. *Beöthy Zsolt* a beteg *Ponori-Theurek* Emilt élte, *Hegedűs István* egy elismeréssel adozott *Heinrich Gusztávnak*. Végül *Vargha Gyula* mondott felköszöntőt a társaság alapítóira.

BELFÖLD.

A dícsádi vizsgálat. Zilahról táviratozzák a *Budapesti Tudósítónak*: Dr. *Issekutz Viktor* országgyűlési képviselő, a dícsádi választás vizsgálatára kiküldött bíráló-bizottsági tag, a vizsgálatot bejezte. Mint hírliek, a kérvényezők az erőszakosságot és megfélemlítést 82 tanuval igazolták. A kerület szabadelvi körreiben a választás megsemmisítését remélik.

KÜLFÖLD.

Ferenc Ferdinánd Péterváron.

— A *Budapesti Napló* táviratai. —

Pétervár, február 9.

A téli palota hangversenytermében ma este *Ferenc Ferdinánd* főherceg tiszteletére 70 terítékű díszebéd volt. Jelen voltak az összes nagyhercegek és nagyhercegnők, gróf *Lambsdorff* külügyminiszter, *Kuropatkin* hadügyminiszter, báró *Fredrikus* udvari miniszter, báró *Aerenthal* osztrák-magyar nagykövet a nagykövetség személyzetével és a főherceg kísérete. Az asztal egyik oldalán középen *Mária Feodorovna* özvegy császárné és *Alexandra* császárné ültek, velük szemben a másik oldalon *Miklós* cár. Az anyasáznál mellett jobbról *Ferenc Ferdinánd* főherceg, a császárné mellett balról a trónörökös-nagyherceg ült. A cártól jobbra *Mária Pavlovna* főhercegnő és báró *Aerenthal*, balra *Mária Georgievna* nagyhercegnő és gróf *Kinsky* nagykövetségi tanácsos foglaltak helyet.

Miklós cár a következő felköszöntőt mondta: Boldogan, hogy önt körülünk láthatom, ő felsége *Ferenc József* császár és király egészségére és császári fenséged egészségére ürítem poharamat.

Ferenc Ferdinánd főherceg erre következőleg válaszolt:

Ő felsége *Ferenc József* császár és király nevében és saját nevében köszönetet mondok császári felségednek az épp most mondott szeretetreméltó szavakért. Mélyen meghatva a kegyes fogadástól, felséged egészségére és ő felségei *Mária Feodorovna* és *Alexandra* császárnék, valamint az egész császári család egészségégre emelem poharamat.

Az udvari zenekar a cár tősztya után az osztrák néphimnuszot, a főherceg felköszöntője után pedig az orosz himnuszot játszotta.

Pétervár, február 9.

Ferenc Ferdinánd főherceg ma délelőtt az osztrák-magyar nagykövetséghez hajtatott, hol báró *Aerenthal* nagykövet és gróf *Kinsky* nagykövetségi tanácsos fogadták és a nagykövet lakosztályába kísérték, ahol ez bemutatja a nagykövetség és a konzulátus személyzetét. A nagykövetség kápolnájában mondott mise után, melyen a főherceg jelen volt, a fenséges ur az osztrák-magyar gyarmat küldöttségét fogadta, melyet *König* elnök vezetett. *Miklós* cár gróf *Notstizn*nak, a főherceg főudvarmesterének az I. osztályú Szent Anna-rendet adományozta a gyémántokkal, *Windischgrätz* Hugó hercegnek a II. osztályú Szent Anna-rendet a csillaggal és báró *Rumerskirch* kapitánynak a II. osztályú Szent Anna-rendet. *Müller* ör-nagy osztrák-magyar katonai attasé az Anna-rendhez a gyémántokat kapta.

Pétervár, február 9.

A téli palota gyönyörűen díszített malachit-teremben ma *Ferenc Ferdinánd* főherceg tiszteletére családi reggeli volt, melyen a császári pár, *Mária Feodorovna* özvegy cárné és a főherceg kísérete volt jelen.

Pétervár, február 9.

A *Novoje Vremja* vezetőikben foglalkozik *Ferenc Ferdinánd* főherceg látogatásával és kiemeli, hogy a főherceget az osztrák-magyar monarchia összes alattvalói ószintén szeretik, még pedig nemcsak trónörökös állása következtében, hanem kitűnő személyes tulajdonságaiért is. Az Ausztria-Magyarországgal való barátság Oroszországra nézve igen becses, különösen azért, mert ettől függ a világbéke fennmaradása, melyre az orosz politika összes törekvései irányulnak. A lap nem hiszi, hogy a főherceg pétervári látogatásával az 1897-ik évi egyezmény lényeges módosításai volnának kapcsolóban, hanem ebben a látogatásban, ugy mint *Nikolajevics Mihály* nagyherceg budapesti látogatásában is csak újabb bizonyítékát látja ama szívélyes viszony szilárdoságának, mely a világbéke javára Ausztria-Magyarországot és Oroszországot és azoknak uralkodóházait egybeköti.

HIREK.

Budapest, február 9.

— BUDAPESTI NAPLO. Január 31-én uj előfizetés nyílt a *Budapesti Napló*ra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A kalocsai érsek Rómában. *Császka* György kalocsai érsek február 10-ikén indul Budapestről Rómába, ahol pár napot fog tölteni. Székhelyére folyó hó 17-ikére várják vissza.

— **Isabella főhercegnő gyász.** *Cannes*-ből jelenti egy távirat, hogy *Croy* Rudolf herceg, a porosz urakháza tagja, 79 éves korában meghalt. Az elhunytban *Isabella* főhercegnő, *Frigyes* főherceg neje edes apját gyászolja. A főhercegnő, mint tegnap jelentették, tegnap *Cannes*be utazott, de alkalmasint már csak holtan láthatja viszont edes atyját. Herceg *Croy* Rudolf *Konstantin*, a fényes multu *Croy* nemzetségnek volt foje, amely család Spanyolország, hazánk, Poroszország, Németalföld és a Habsburgok történetében is nevezetes szerepet vitt. Hercegi rangját 1598-ban *Croy-Dülmen* Károly szerezte meg, miután visszatért az ősi katólikus hitre.

A *Croy*-család eredete sok vitára adott okot s a vita még is eldöntetlen. Ok maguk az Árpádoktól származtatják magukat, nevezetesen III. *Endre* királytól, aki állítólag Velencében való tartózkodása alatt nőül vette *Cumani Péter* velencei szenátor *Szibilla* nevű leányát s ettől két fia maradt, akik Velencéből Franciaországba szakadtak; az egyik *Felix*, akitől *Crony* Chanel, a másik *Márk*, akitől a herceg *Croy*-család származott. Ennek az állításnak nálunk különösen *Erdi János* és báró *Nyáry* Albert voltak védelmezői; történetíróink azonban általában véve tartózkodó állást foglaltak el a kérdésben. Azt kétségtelennek kell tartanunk, hogy az Árpádoknak volt egy idegenbe szakadt tagja. Ifjú korát Velencében kellett töltenie, mert a *Cumani* egy *ik* tagja, *Péter* a XIII. század közepe táján velencei szenátor volt. *Andrieu* nejét „*Sibylla* *Cumana* *Venetorum*”-nak mondja az amiéni nekrológium. Velencéből Franciaországba költözött s *Picard*ában a XIII. század derekán megszerezte a *Croy* kastélyhoz tar-

tozó birtokot. Hogy ebben az időtájtban oszakiyan volt itt egy kis magyar telep, annak egy nyomát mutatja. hogy az 1252-iki picardiai pórlázadás vezérért *maître Jacques de Hongrien* neveztek, aki András herceg magyar szolgái közé tartozhatott s talán nem is Jacques (Jakab) volt a neve, hanem mint Nyáry Albert megjegyezte — a „*maître jacque*“ elnevezés alatt béres-gazda, jószágkezelő értened. András herceg 1248. körül költözhetett Franciaországba; Moreri legalább egy régi kéziratra hivatkozva, azt állítja történelmi szótárában (1740. Amsterdam), hogy IX. Lajos francia király 1248-iki egyiptomi hadjárataiban egy András nevű magyar herceg is részt vett, kinek mellékeve *Sansterre*, azaz földnélküli volt. Andrieu herceg fia közül az idősbik, Felix a Dauphinben levő alavardi kastély urainak családjába házasodott, nőül vevén *Guigonne de la Chambret*, kit 3 kis gyermekkel, Antal-, András- és Jánosnal már 1290. őzvegyen hagyott. Fiai Dauphinben a chaneli kastélyhoz tartozó nemesi birtokot örökölték s így vették fel a Chanel nevet. Közülük Antal terjesztette tovább a családot, kinek fia Péter „Chanel alias Crouy“ és „Chanel de Alavard“ néven jön elő, Péter fia Vilmos (Guillelmus de Croyaco-Chanelis miles) 1346. a Crécy melletti ütközetben esett el; ennek fia János utóljára jön elő a *Hungarie dictus Chanetis alias Croy* néven (az amiens káptalan nekrológiumában.) Biztosabb és lényesebb történetek I. Miksa idejében kezdődnek, ki Károly gróftól fejedelmi rangra emelte; az akkor kapott területért 1814. a bécsi kongresszus a 300 □ km. területen 16.000 lakossal bíró, de Poroszországnak alávetett Dümlennel kárpótolta a családot, mely két-két hercegi ágra oszlott. 1. A Croy-Dülmének javainak, Németalföldön székhelyei Dümlen s a Condé mellett levő L'Eremitege. A családnak grand címe is van, mivel egyes tagjai előkelő állásokat foglaltak el Spanyolországban. 2. A Croy-Havré ágé volt Havré-hercegség, míg a család 1839. nov. 12. József herceggel fúgón ki nem helt. A magyar trónra igényt tartó Croy-Dülmének közül különösen kitűnt Vilmos (meghalt 1821.), V. Károly nevelője.

— **Makkai Zsigmond az advari bálon.** A február 11-én tartandó udvari bálba Makkai Zsigmond, az akosialviak követe is kivette a meghívóját. Pártfelei arra bízták, hogy az udvari ünnepségen széke neuzeti viselkedésben jelenjék meg a király ő felsége előtt. Makkai megfogadta ezt a tanácsot és olyan disztingált készítettett Tülnél, amely megőrzi széke jellegét, de a melletti oly egyszerű és izléses, hogy bátran megjelenhet a fényes mulatságon.

— **A budapesti közjegyzők gyűlése.** A budapesti közjegyzői kamara vasárnap, e hó 9-én tartotta igen látogatott közgyűlését. A kamara elnöke, Rupp Zsigmond meleg szavakkal emlékeztet meg Győry Elek váratlan haláláról, indítványára a közgyűlés a boldogult emlékét jegyzőkönyvben megörökítette.

Áttérve a napirendre, dr. Charman Oszkár budapesti kir. közjegyző előterjesztette a kamara jelentését. Szóvá tette a jelentés a múlt év november havában Budapesten megtartott országos ügyvédgyűlésen a dr. Nagy Dezso részéről tett indítványt, hogy oly helyeken, ahol közjegyzői székhely van, az egyes ügyvédek közjegyzői teendőiket megbizassanak. A jelentés nem tartja ezt kivételnek, mert az ugyanis igen csekélyre hanyatlott közjegyzői ügyforgalmat még jobban megosztaná. Szóvá tette a jelentés a jogszolgáltatásban mindinkább elharapódzó bürokratizmust, mely az örökösödési eljárás terén a vagyonátörüházásokat megnehezíti és lassítja, a helyett, hogy gyorsítaná és könnytené. Végül áttér a közjegyzői ügyesedések körül felbujtó protekcióra. Nincs állás Magyarországon, melyért több és magasabb beolvas mozgósítálnak. — mint a szakkifejezés mondja — mint a közjegyzői. Es magasnál-magasabb rendű és rangú személyiségek egész legiója vetekedve nehezíti meg minden egyes ügyesedés alkalmával az igazságügyi kormányzat az a feladatát, hogy a pályázók bosszu sorából a legérdemesebbet kiválassza. Nincs is Magyarországon bizonyára ember, aki a közjegyzőknél hosszabb életet kívánna, mint az igazságügyi-miniszter. Egy-egy közjegyzői ügyesedés több idejét veszi igénybe, mint egy törvényjavaslat elkészítése. Es így megeshetik, hogy az ország nem kap meg egy jó törvényt, azért, hogy megkaphasson egy rossz közjegyzőt. Reméli a jelentés, hogy a közlelőgás megérségesedik, de addig is óhajtáná, hogy az igazságügyi kormány, melynek legtöbbet kell szenvednie, a protekció szerelenségei miatt, a képesítési törvény megfelelő változtatásával módot fog találni a bajok megszüntetésére.

A közgyűlés ezután az 1901. évi pénztári jelentést és az 1902. évi költéselgőriznyarató jóváhagyta. Rupp Zsigmond kir. közjegyző elnök indítványt tett az 1881: XVI. törvények 2. §-ának visszaállítására iránt a vagyonátörüházási illetékek mértékének leszállítása tárgyában 10 évnél rövidebb birtokokozók esetén. A közgyűlés ez indítványt egyhangulag elfogadta és az ez ügyben teendő lépésekre a kamarai választmányt meghatalmazta.

Ezután a választások következtek: Elnök lett: Rupp Zsigmond; választmányi tagok: Dr. Charman Oszkár, dr. Weismann Fülöp, Zimányi Alajos, Jakab Géza (Kis-Körös); Pótagok: Görgey István, Kiss Aladár.

— **Dr. Győry Elek temetése.** Ma délután temették Dr. Győry Elekot, kőzetünk e kiváló alakját, az ügyvédi kamara palotájából. A kamara nagy tanácskozó termében volt leállítva a díszes ravatal, amelyen díszes éreokporsóban pihent a megboldogult. A terem falai valamint a szomszédos díszterem is fekete drapériákkal voltak bevonva. A ravatalt a szebbnél szebb koszorúk egész serege borította. Pontban 3 órakor már zúfolság tele volt a nagy díszterem előkelő gyászoló közönséggel. Ott voltak: Szell Kálmán miniszterelnök, gróf Széchenyi Gyula, Darányi Ignác, báró Fejérváry Géza miniszterek, Zsilinszky és Bernát államtitkárok, Fabinyi Teofil, gróf Apponyi Albert házelnök, Horánszky Nándor, Csávosy Béla és a képviselőháznak meg sok tagja. Antal Gábor püspök, Rákosi Jenő, a gyomai kerület választópolgárainak küldöttsége Barabás Béla vezetése alatt, a királyi közjegyzői kamara Rupp Zsigmond elnök és dr. Charman Oszkár titkár vezetése alatt testületileg, a Népszínház művészi személyzete Porcsolt Kálmán igazgató vezetése alatt, a pesti hazai takarékpénztár igazgatói Katona Béla koronaügyész-helyettes, dr. Geyuss Gusztáv időgyéshelyettes, Tóth Gerő kuriai bíró stb.

Horváth Sándor evangélikus lelkes megható gyászbeszédében méltatta az elhunyt érdemeit. Gyászbeszéde után imát mondott. Ezután dr. Friedmann Bernát helyettes elnök az ügyvédi kamara nevében szép bucsuzót mondott.

Dicsőítette az elhunyt életét és főképpen két érdemét emelte ki, hogy rossz időkben is ébren tartotta az ügyvédi karban az őszereket és hogy a 48-as évek szabadelvű eszméinek nem csupán szóval, hanem tettekkel is apóljója volt. Apóljója különösen az ügyvédi karban. Azon hosszú idő alatt, végzi beszédét, mialatt az ő bölcs vezetése alatt állottunk, sokszor nehező idők zajlottak le hazánk felett. Politikai, nemzetiségi, társadalmi és telekezeti harok dultak mindenfelé: csak itt e körbe nem tudtak befészkelődni, mert itt őt állt Győry Elek! Jóságos kere mindig titólag emelkedett fel valahányszor a reakció szelleme akár nyíltan, akár árarc alatt ide is benyomulni akart s azért nincs is ez államunk egyetlen egy löbő ogy nagyobb testületé, melyből ezen bomlasztó lársadalmi jelenségek egy számúre lennének, mint ahogy számúre vannak a budapesti ügyvédi kar testületéből. Ezt a két nagy érdemet, szeretett halottnak, nem hallgatnám el, mert ezért neked örök hálaival tartozunk! S e hálat azal fogjuk leróni, hogy tradícióként ápolni és őrizni ognuik e szellemet a jövőben is. S a míg a magyar ügyvédségből nem fog kihálni az ezen magasztos eszmék iránti szeretet, meg fogja kegyelettől őrizni, Győry Elek, a te dicső emlékedet! Kísérjón áldásunk utolsó utadon! Győry Elek! Isten veled!

Most Illyés Bálint országgyűlési képviselő, az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt megbízásából mondott bucsuzóbeszédét, esetetve a függetlenségi eszmék veszteségét. Mély hatást keltő beszédét így végezte:

Nem szellemetől bucsuzunk mi azért jten. Csak porrészedhez intézzük a fájó szavakat: Isten veled felejtetheten barátunk és bajtársunk! Isten veled!

Még dr. Szohner Lajos ügyvéd, az ügyvédi kör elnöke beszélt.

Nem dicsérni jöttünk — ugymond — nagy politikai érdemidét, csak siratni az egész ügyvédi karunk, körünknek díszét, büszkeségét, mindnyájunknak atyai barátját, támaszát. Velünk és nekünk étél, a mi örömünk a tied is volt, szenvedésünket velünk éreztet át, és minden vágyadt a magyar ügyvédségnek oly nagy fokra való emelése képezte. aminőn, magad állottál. Nemes példát buzgón fogjuk követni, szent hagyományként igyekszünk megvalósítani magasztos eszmédet és a késői magyar ügyvédség is tisztelettel, szeretettel fogja szívében megőrizni nevedet. Felzokog szívünk a nagy fájdalomtól, midőn azt kell mondanunk: Isten veled, kedves drága barátunk!

Ezzel a gyászszertartás véget ért s megindult a díszes gyászmenet ki a kerepesi-utó temető felé, ahol a főváros által adományozott díszsírhely mellett még egy utolsó Istenhozzádót mondottak az elhunytnak.

— **Nyilatkozat.** Báró Splényi Árpád a következő nyilatkozat közötételére kér fel bennünket:

Nagy megdöbbenéssel vettem utközben tudomásul a napilapok f. hó 7-iki számában megjelent reám vonatkozó közleményét. Kijelentem, hogy soha semmiféle ügyben Piumében, Zágrábban és Nagy-Kanisán nem voltam. Sem ezekben a városokban, ahol soha nem jártam. De azokban sem, ahol megfordultam, a nekem tulajdonított ürügygel nem éltem. Nem tartom a munkát szégyennek, a beteges gondolkodás egészségtelen hatása alól felszabadítottam magam és tisztességes munkámból élek, amiért rosszalás nem érhet. Az ellenem nyilatkozó hírlapiról testületeket rosszakaratú rágalmak félrevezették. Ezen rágalom sugalmazói ellen a büntvédi feljelentést az illetékes bíróságnál haladéktalanul megteszem.

Budapest, 1902. február 9.

Báró Splényi Árpád.

— **Béltöltött gyűlés.** A budapesti kereskedelmi alkalmazottak piros falragaszokon, óleshangu kiáltványval hívták ma össze társalkat egy gyűlésre. Kovács Alajos, Wiener Ármán és Fischer Károly buda-

pesti lakosok jelentették be a főkapitánynak is, hogy a kereskedelmi alkalmazottak ma délután fél négy órakor az Újvárosi közgyűlési termében gyűlést tartanak, amelynek napirendje a következő: 1. A kereskedelmi alkalmazottak általános helyzete. 2. A vásárnapi munkaszünet és a nyolcórás záródás. 3. Az ügyvők-rendszer eltörlése. 4. A kereskedelmi alkalmazottak és a parlament. 5. A szervezkedés és a sajtó. A főkapitány a gyűlés bejelentését nem vette tudomásul. Az indokolásban azt mondja, hogy a kibocsátott falragasz tartalma alkalmas arra, hogy a gyűlésen résztvevők között izgalmat keltsen s rendezavarást idézzen elő. Ennélfogva köz- és vagyonbiztonsági érdekek megóvása szempontjából a gyűlést nem engedélyezheti.

— **Halálozás.** Özvegy Glückselig Józsefné, született Goldberger Róza urnó életének 69-ik évében ma hosszas betegség után elhunyt. A boldogult matróbanál Gál Károly, a Budapesti Közüti Vaspályatársaság cégvezetője édes anyját siratja. Vele együtt mélyen gyászolják az áldott lelku urnót mind azok, akik ismerték ritka szívjóóságát és nemes lelkületét. A boldogult az özvegyiség szomorú éveiben egyetlen gyermekében és a szegények gyámolításában talált vigasztalást.

— **Az elégett tüszöltök temetése.** A Concordiamalom tüzvészének áldozatul esett két tüszöltő maradványait kedden délután 3 órakor fogják a kuta-utató tüszöltőparancsnokság épületéből eltemetni. A temetésre nézve ma délelőtti tette meg az utolsó intézkedéseket a főparancsnokság. A holttesteket holnap, hétfőn este hozzák át az orvostani intézetből a főparancsnokság épületébe, hol azonnal ravataira helyezik. A ravatalt fecskendőkocsikra helyezték el. A temetés maga igen impozáns lesz. Részt vesz azon a főparancsnokság, a tüszöltősztek a legénység, az önkéntes tüszöltőtestület. Ugyancsak bejelentette több gyári tüszöltő-testület is a részvételt. A tüszöltőkat a tanács által följelantott sírokba fogják örök nyugalomra helyezni a Kerepesi-temetőben.

— **A Cséri-telep szemetes-kozsának gyilkosa.** Fricz Jánosnak a Cséri-telep szemetes-kozsának gyilkosának a rendőrség már a gyilkosság napja óta folytatja a nyomozást. Megirtuk már, hogy Fricznek a gyilkossággal gyanúsított egyik albérlőjét, Ács Istvánt teljesen tisztázta a rendőrség, mert ez az ember bebizonyította az alibijét. A gyanu azért a másik lakosra, Grabán Istvánra irányult, akit azóta egyre kerestett a rendőrség. Grabán Istvánt ma Alsó-Gallán, ahol egy gyárban tegnap óta alkalmazva volt, letartóztatta a csendőrség s erről táviratban értesítette a fővárosi rendőrséget. Mikor Grabán letartóztatta a csendőrség, kérdőre vonta az iránt, hogy a gyilkosság napja óta hol és merre tartózkodott. Grabán, aki nagyon meg volt lepve, ezekre a kérdésekre azt vallotta, hogy már január 8-ikán eltávozott Budapestról s jolyamok, mocsorkor mentővándorolva jutott el Alsó-Gallára, ahova január 18-ikán érkezett meg. Az ő vallomással szemben Bókai István, akit már régebben is kihallgattak, azt vallja, hogy Grabánt január 30-ikán még látta Budapesten látta. Az Üllői-utón találkozott vele, ahol még üdvözölték is egymást, Grabán azonban csak nehezen akarta őt megismerni. Amikor aztán végre megismerte, azt mondta az ő kérdésre Grabán, hogy a munkázóvetítő-intézetbe megy munkát keresni. Grabán állítását megcáfolja az a körülmény is, hogy egy Budapesten, a Terencvárosi pályaudvarban, február 3-án váltott jegyet találtak nála, ami a mellett bizonyít, hogy a gyilkosság idején még Budapesten volt. Grabán a fővárosi rendőrség megkeresésére Budapestre hozták és itt vallatja tovább a rendőrség a gyilkosság részleteire vonatkozólag.

— **Öngyilkos szolgabíró.** S. A. Ujhelyről táviratozzák: Kacsanyovszky Mihály sárosi nyugalmazott szolgabíró Ungváron egy ottani vendéglőben löbe lötte magát és rögtön meghalt.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség ma letartóztatta Steika András suszterinast, aki a gadajától, Krassnyanszky Sándortól egy Özvegy Hecker Károlyné nevű asszony segítségével már hónapok óta cipőket lopott. — A Trombitás-utó melletti árokban ma egy ismeretlen holtestet találtak. A helyszínen megjelent egy asszony s azt mondta, hogy a halott az ő férje, Krownavetter Nándor 27 éves kőműves, aki állandóan szivahajban szenvedett. — Varga Sándor betonmunkást a Kőzetemelő-uton három részeg ember megtámadta és összeszurkálta. — Seregi Lajos betonmunkás a Mátyás-terén Üszveverekedőt Pavlicsek János asztalmunkással és feje szurta.

— **Cigányzene a Telefon Hírmondóban.** Ma este előfőtői szórakoztatására a Telefon Hírmondó cigányzenét fog közvetíteni. A cigányzene-átvitel, mely az Elite-és az Emkevácházból lesz hallható, 8 óratól 11 óráig tart, de megszakított szünet 8 óra 15 perckor, midőn a külföldi tudósítósíkat olvasás fel és fél 10—10 óráig, mikor napirendszertani esti olvasás van sorrenden, melynek keretében legújabb híreit és táviratait olvastatja fel a Telefon Hírmondó.

A ráimádkozás ellen.

— A Budapesti Napló táviratai. —

Budapest, február 9.

Az imádsággal való gyógyítás apostolai magukra vonták üzemelve a német birodalomgyűlés figyelmét is és az ott elhangzott vita a külföldi érdeklődést is felkeltette Eddy asszony hívei, a Christian science követői iránt. Ez az Eddy asszony súlyos bal eset következtében hetekig leült és az orvosok már feladták életét, de hirtelen felgyógyult és kijelentette, hogy ezt a csudát a ráimádkozásnak köszönheti. Eddy asszony azonban ezzel nem elégedett meg, hanem megkonstruálta egész rendszerét a ráimádkozásnak és könyvbe foglalva feltárta az egész világ előtt. A már tisztes koru asszonyt csakhamar körülrajongta a hívők egész serege, óriási reklámok magasztalták a Christian science új csodáját, amelynek oszlatatlan alapelve az, hogy ninosek is betegségek, mert ezek csak az emberek képzeletében vannak meg és az imádság ereje által meggyógyíthatók. És a gyógyulást keresők nemsokára oly csapatosan tömültek az „új apostol”-hoz, hogy Eddy asszony egymaga már nem győzte a munkát, asszisztenseket, nőket és férfiakat rendelt maga mellé, azok segítségével megalapította az Eddysmus iskoláját és magának nagy vagyont szerzett.

Sok időbe telt, míg Eddy asszony csodája Észak-Amerikában lejárt a magát. Számos gyógykezelés balt ütött ki, sok oly halált okozott a metafizikai gyógy mód, amelyet a modern orvosi tudomány elháríthatott volna, míg meghaladásra találtak azok a hangok, amelyek harcot izentek a Christian science üzemének. E hangok közt a legtöbb eredménye volt egy detroisi orvosnak, aki felszólította a vén kisasszonyt, fejkendőzzen mérget bőre alá és a mérge hatását tegye imádsággal ártalmatlanná. Ezt természetesen se a főpap, se tanítványai nem voltak hajlandók megeselekedni. Ekkor aztán kételkedni kezdtek a betegek a vén szűz csodatorvó rendszerében és mikor az egészségnek nap-nap után rosszabb kátejt közölték a Christian science által megcsalt embereknek, Eddy asszony és tanítványai megelégedtek a dicsőségét és a humbugnak Amerikában vége szakadt.

De a csodatevő rendszer átkelt az Océánon és most Berlinben grasszál. Két vén leány, a Schön-nővérek, a Flottwellstrassén iskolát nyitott és egy berlini reálgimnázium tudós igazgatója is apostolává szegődött a szemfényvesztő gyógy módnak. Az igazgató urat azóta ártalmatlanná tették, de a Flottwellstrassei iskola hemzsgő a páciensektől. Fényes fogatok állanak meg a Schön-nővérek klinikája előtt és néhány perccel később drága prémebe burkoló urinók, az udvari lársáság elegáns alakjai térdelnek a szegényes szobában és áhitattal mormogják az imát Eddy asszony sémája szerint. A pácienseknek néhány könyvet kell vásárolniuk és persze szívesen leszurja érte mindenki a 20—30 márkát, főképp a drágábbikert, amikor a két vén leány ég felé meredő szemmel biztosítja látogatóit, hogy annak a könyvnek egyszerű előlvasása is elég a gyógyuláshoz. A Schön-nővérek elismerik, hogy Krisztus nem fogadott el pénzt a gyógyításért, de igazolásukra azzal felelnek, hogy Krisztusnak nem is voltak költségei.

Berlin, február 9.

A berlini rendőrség főnöke, Windheim kijelenti, hogy sem őt, sem Faber főszuperintendensét nem hivatta magához a császár, hogy velük az obskurantizmus ellen teendő rendszabályokat megbeszélje. Ok a csütörtöki udvari ebédhez voltak hivatalosak. Az ebédet résztvevőink a császáron és császárnén kívül, Joachim Albrecht herceg, Hahnke parancsotírtás a császár udvari marsallja, a császárné kamarása, a kíséret, Faber szuperintendens és én. A császár nagy érdeklődéssel olvasta el a National Zeitungban megjelent cikkeket és igen elítélően nyilatkozott a Christian science üzeméről. Enn érre így válaszoltam.

— En a mellett vagyok, hogy sokkal helyesebb volna, ha egyelőre semmit sem tennék ebben a dologban, attól félek, hogy csak reklámot csapok a társaságnak, ha eljárásomnak teljes sikere nem lesz. Ez a társaság ismételen megkapta a méltó kritikát a városában. A birodalomgyűlésben és a sajtóban, és remélhető, hogy annak meglesz az óhajtott eredménye. A császár erre ismételen felháborodását fejezte ki a ráimádkozók üzemeltetői miatt, helyeselt nézetemet és maga is megjegyezte, hogy ha ki akarjuk irtani ezt a humbugot, nem szabad martirokat teremtenünk.

Berlin, február 9.

A félhivatalos Norddeutsche Allgemeine Zeitung ma este a következő kommunikált közli:

A berlini Localanzeiger kétségbevonja tegnapi hírünket, amely a császárnak az obskurantizmus ellen való közbelépéséről szól. Az a lap azt állítja, hogy

egy napikérdés vélelén fejtegetése forgott szóban. Ezzel szemben a leghatározottabb információk alapján még egyszer ismételtük, hogy ő felsége azért hivatta magához Faber főszuperintendensét és Windheim rendőrnököt, hogy tudassa velük véleményét arról a humbugról, amely korunkhoz és a birodalom fővárosához egyaránt nem méltó. Ő felsége, ki ezt a humbugot nagyon komolyan itéli meg, nem hagyott fenn kétséget az iránt, hogy oly személyek, akik a spiritalizmust, a ráimádkozást és más rokon szektákat üzemeltetnek, a legmagasabb udvarból kizártnak.

FŐVÁROS.

(*) Jelölés. A 45-ös választmány vasárnap délelőtt ülést tartott, Kleh István kir. udvari tanácsos elnöklése mellett. — A II. kerületi (vizivárosi) népbizottság állásra egyhangulag König Gusztáv pápai kamarást jelölték. A Kiss István elhalálozásával megüresedett közéleti bizottsági tagságra Tolnay Lajost s az Arstein Henrik lemondásával üresedésben levő közkezelésügyi bizottsági tagságra Stettina Józsefet kandidáltak. — Dr. Springer Ferenc bejelentette, hogy — mert az elhalt Kiss István egyuttal a 45-ös választmány tagja volt, erre az állásra most a IX. kerület dr. Hecht Ernőt választotta meg. A 45-ös választmány ezt a bejelentést tudomásul vette.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Hunyadi László. Az Operaházban ma este Erkel Ferenc örökzép zenéjű Hunyadi Lászlója került színre. Már délelőtti alkelt minden jegy és estére minden zugában megtelt a fényes nézőtér. Gyönyörű előadás volt, igazán büszke lehet rá úgy az igazgatóság, mint a közreműködő művésztársak és a zenekar, amely nagy hatással interpretálta a magyar dalmű zenei szépségeit. A szereplők közül első helyen kell említenünk Páncsics Irén asszonyt, mint Szilágyi Erzsébetet. A jeles művésznő ma kitünően jól rendelkezett és hangjának fénye talán sohasem ragyogott szebben, mint ma, a mellett játékaival is mély hatást ért el. A közönség lelkesen ünnepelte egész este a művésznőt és vele a többi közreműködőket.

** Kamara-zene. A Bürger-Grünfeld-négyes vasárnap délutáni hangversenyének érdekes vendége volt: Dohnányi Ernő, aki legújabb gordonka-szonátáját mutatta be. A három részből álló műnek különösen a középső része sikerült. A gordonka-részt Bürger Zsigmond, a zongora-részt Dohnányi Ernő játszotta, ismert kiváló művészetével. A közönség zajos tapsaira ráadást is adott: saját szerzeményű, Brahms stílusára emlékeztető intermezzóját. A jeles négyes társulat Favrinecznek egy négyesét is bemutatta Csajkovszky egyik kiválóan szép kvartettjével együtt.

** Hangverseny a Park-Klubban. E hónap 15-én esti tíz órákor hangverseny-estét rendez a Park-Klubban gróf Szápáry Pál, a klub agilis elnök-igazgatója. A hangversenynek közreműködőek: Kéry Klára, a Népszínház primadonnája, Balassa hegedűművész, aki egyike a legfeljebb talantomoknak, Török Irma és Ráthonyi-Maróthy Margit, Butykov Ákos zongoraművész és Ráthonyi Ákos, aki egy prólógust fog elmondani. Török Irma ez alkalommal magyar nótákat és kuruc dalokat fog szavalni, tárogatók cigánybanda kísérete mellett. Az érdekes hangversenyt iránt a Klub tagjai között nagy az érdeklődés.

** Filharmonia. A Filharmoniai Társaság ezidei hetedik hangversenyét e hó 12-én, szerdán esti 7 1/2 órákor a Vigadó nagytermében Kerner István karnagy vezénylete alatt tartja meg Behr Teréz, a kiváló alténekes közreműködésével, ki Händel, Burnoncini, Schuman, Strauss és Brahms dalából énekel számokat. A hangverseny kiváló érdekessége Strauss Richárd njonsága, Alsó sprach Zarathustra. A nehéz műhöz egy vezértárolt kapható a hangverseny napján Méry Béla zeneműkereskedésében, ugyszintén a hangversenyen is este. A műsor számaikat kiegészíti még Schumann D-moll symphonijája és Gluck Iphigenie in Aulis című nyitánya.

** Francia színház Berlinben. A berlini Lessing-színházban a napokban egy francia színtársulat kezd meg vendégjátékait. Az előadásokat Capus Alfrédnek A szerencse című darabjával kezdik meg s az előadásban a szerző is jelen lesz néhány barátjával együtt, akik egyencsen erre a bemutatásra utaznak Párisból Berlinbe.

** Bezárt színház. Párisból táviratozzák, hogy a néhány héttel ezelőtt megnyitott Figulle-színházat a rendőrség bezárta. A bezárára a L'Outrage című kis vígjáték adott okot, mely a párisi erkölcsrendőri viszonyokat figurázza ki a színpadon s amelyet a cenzura betiltott. A színház igazgatósága úgy kerültre meg a cenzura tilalmát, hogy mikor rendes előadása véget ért és a közönség távozóban volt a színházból, az ajtóban mindenkinek egy kis nyomtatott meghívót nyomatok a markába, mely a közönséget „meghívta” a

kis darab megnézésére. A közönség erre persze visszafordult, újra elfoglalta előbbi helyét és megkezdtek a L'Outrage előadását meghívott, ingyen közönség előtt. A színház igazgatósága azt hitte, hogy ezzel a kis furiangatt kifogott a cenzurán. A rendőrség azonban másképp fogta fel a dolgot és bezárta a színházat.

** Vidéki színház. A temesvári színházban nagy sikerrel elevenítették föl Csiky határos darabját, a Proletárokat. Irén szerepét Tóth Ilonka játszotta sok drámai hűvel. Közvetlen művészi játékával többször nyílt színen tapsokra ragadta a közönséget. Tetszetek még Ebergényiné, Havasi Szidi, Polgár Károly, Sebestyén és Pázmán.

Sarah és fia.

(Bernhardt Sarah kedvenc színe. — A sárga házban. — Családi reggeli. — Dreyfus és a komédiások. — Színházi vér. — Új dráma. — Nini, a gonoszlelkű királynő.)

Páris, február 8.

Tehát mégse voltam rossz próféta, amikor Nini szerzőjének egy sárga reggeli alkalmából megjósoltam, hogy előbb-utóbb drámát fog írni.

Hogy miért nevezem ezt a reggeli sárgának? Istenem, Bernhardt Sarah házában minden sárga és a reggeli se lehet kivétel. Erre a színre van hangolva az egész művésztánya a Boulevard Pereiren. Mintha hanghullámokká válnának a sárga szín különféle árnyalatai, amelyek szinte hallhatólag áradoznak a tágas termekben. Zene, amelyet szemünkkel hallunk, sárga szimfonia moll-ban. A szevedélyes narancs-színnek azonban nyoma sincsen, legelőbb egy-egy párnácska hangzatja félenként ez a rikító kóttát. De az üvegteret alatt kifeszített, volum csökkentő hatását és felolvasztja a osarnok sárga akkordjaiban, amelynek egyes elemeit csak hosszas gyakorlat után lehet megkülönböztetni. Ezek a hervadó thearozsa krémzsinéttől kezdve a vaj, a kén, a citrom, a ponygola pitypang összes árnyalatait át egészen tel a háromszor vonalzott irigységig hosszú hanglétra futnak keresztül, amely mutatja, mennyire dús gazdag ez a piktórák által megreált szín.

Az ember nem is hisné, hogy a sárga színt annyira variálni lehessen az unalmasság veszedelme nélkül, mint ahogy azt Bernhardt Sarah érti. A szenális művésznőre nézve nincs „sárga veszedelem.” A kínaiak tanulhatnának tőle.

Gyakran sokáig kell hallgatnunk ezt a sárga hangversenyt, míg a háziasszony felső terméből megérkezik. Sobase jártam ott, de bizonyára azok is sárgák. És a művésznő oly jól illik bele ebbe a környezetbe, aranyoske hajkoronájával és sárga uszályos matiné-ruhájában.

Belépünk az étkező-terembe, amelynek világosságát a tarka ablakok és lüggönyök aranyos derengése enyhíti. Asztalon, ablakpárkányon, pohárszéken poharakban és vázákban sárga virágok. Sárga a bór-székék díszítése is, kivéve a háziasszony karosszékét, amely aranyozott megjelenésének sötét háttérrel szolgál. Csodálatos egy butoradarab és a karosszék, hatalmas, mint valami trónus, a gót stíl remeke, magasan felnyúló háttal, amely az ablak felé néz, úgy hogy Sarah árnyékban pihen és fénylő ködként gyöngye rembrandti félhomály lebeg area körül, amelynek még mindig szép vonalairól az évek nyomait teljesen eltünteti. Ha Sarahnak egybe se lenne, csak ez a trónusa, — fel kellene ismernünk benne a színpadnak királynőjét. De minthogy ő családjában is királynő akar lenni, kettős szolgáltatokat teljesít ez a szék, amelyben különben csak az csidők hatalmas agg királyait tudnók elképzelni, — tudniillik, hogy feudális, patriarkális, királyi méltóságot kölcsönöz a művésznőnek, aki lejedelmi tudakossággal játsza ezt a szerepet minden étkezésnél.

Mert valóban csak az étkezés alkalmából van ideje, hogy magát övének szentelje, akik házon kívül laknak és csak ebédre, meg vacsorára jelennek meg. Ez a társaság nem nagy. A család együtt van, ha Bernhardt Maurice a feleségével és leánykájával megjelen és ha hozzájuk csatlakozik az öreg nagynéni, aki a házában az intendánsnó állását tölti be.

A legfontosabb személyiség természetesen a kis lányka, ez az édes, bájos, kis csuda, akinek széke természetesen a nagymama trónusának közvetlen közelében van.

Azon a reggelen, amelyről most szó van, nem igen hallgatunk a vidám unoka csicsérgésére. Rajtam kívül még két vendég volt jelen: Jacques Normand, Mappasant legbensőbb barátja, akivel együtt írta Mousotte című darabját és egy kísértet, egy irtózatot, megbénító kísértet, aki akkortájt minden francia államot zavarta: az Ördög-sziget rabja.

Akkor dühöngött a legjobban a nacionalista lázongás és nem lehetett egyébről beszélni, gondolkodni, hallani, mint arról a férfuról, akit az egyik part glóriás vértanunak, a másik fekete gazembernek tartott.

Sarah csudálva tisztelte Dreyfust, fanatikus, lán-goló „Dreyfusarde” volt, mint különben az egész

párisi színházi világ, mindenekelött a két Coquelin, a kinek zsebéből az első tízenötzezer frank került ki a jogért vivott sajtóháború költségeinek fedezésére,

És mint mindent, úgy itt is megjelent a kísérletes kapitány késellen vendégnek és nem engedett egy szót se főhangzani, amely nem az ő sorsát illette volna.

De miáltal mi jogi kérdésekről, az eset lélektanáról, társadalmi háttéréről beszélgettünk. Maurice ur, a háziasszony fia, csak az eset külsőségeivel foglalkozott, a helyzettel, a kép brutális hatásával és pedig oly buzgó, mintha az esetet tisztán csak szemikailag dolgozná fel, a mélyebb motívumokat elhanyagolva, — és mintha a problémából csak a javvesztésként, a csoportjelenegetek, a cselekményt venné ki. Ez meglepett. Megéreztem a drámaírói temperamentumot.

— Ön még darabot fog írni, — mondtam akkor. Maurice ur beváltotta szavamat.

Nini, a gyilkos.

Ez a címe az új darabnak, amelyet az erre a célra kibérelt Porte St. Martin-színházban Coquelin közreműködésével előadtak.

Már a címe is háborzongató. Hát még a darab. Tele van borzalommal, szonyattal és patakienként ömlik benne a vér. Őt felvonásban hat holttestet vetnek a lámpák elé és a végeztetenes gyorsasággal siet, oly gyorsasággal, hogy alig tuduk követni a rejtelmes szépségű d'Orga bárónőt, akit usupa érinak öltözött nőkből álló gonosztevő seroge osudálva nevez ekként: Nini, a gyilkos. Csupa méreg gyilkok, tör árulás, vér, gyilkosság, szerelmi öngyöngés, vad feltékenység, gyűlölet, bosszu, rémkaland pálnika ott az egész darab. Ez a Meduza a kövekhez doogokat cselekszi: leővi jeltévőt, megöjt rendőrpriektusokat, az ablakon át kidobja riválisait, lemeszáló jegyzőket, anyák kebléről gyermekeiket tépi le, betör ismeretlen hákba, végredeletet hamisít, dinamitbomбакt vet és egy hadnagyooskát oly gyöngéden imád, hogy az ő kedvéért követi el mindezeket a kitogásolható cselekedeteket. És amikor mégse tudja hálózába keríteni az elegáns tisztet tört dő, a saját szívébe, mert először is már ugysem érdemes élnie, másodsor pedig éjféltre jár az idő. Elvégre a legszebb darabnak is kell hogy egyszer vége legyen.

A premiéren hamar állított be a vég. A közönség úgy mulatott, mint a virgocse maomkölykök, és annál jobban röhögött, mentől külön rémtettekét követtek el odafent a deszkákon.

A szerzőt nagyon bántotta ez a főbátorítás és másnap sóhajával öltötte meg az újságokat. Ezzel ugyan nem segített magán, de bizonyos, hogy igazságtalanul bántak el veie.

Azért, mert ő az „egyetlen” Sarah fia, a blazirt premiérközönség, selyembe és bársonyba takarozva, olyan követelményekkel jött el, amelyeket Bernhardt Maurice beváltani se nem akart, se nem tudott. Klasszikus drámát és méltóságos alexandrinusokat vártak.

A fiatal szerző pedig ugynevezett „rémdrámát” akart írni külvárosi színházak számára, olyan darabot, amelynek semmi köze sem a művészethez, sem az irodalomhoz, csak a színházhoz, és pedig a külvárosi színházhoz, — és amely a szerzőtől csak ügyes számítás követel, a közönségtől pedig naivitást.

Ebben az esetben jobban felelt meg a követelményeknek a szerző, mint a közönség. Rémdrámának jó ez a rémdráma.

Talán még se kell mindenkinek Phädrát írnia, Elvégre Racine is akar élni.

F. S.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ A Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya 1902. február 10-én, hétfőn, délután 5 órakor ülést tart, melynek tárgyai: *Zsilinszky Mihály* székfoglalója: *Nemzetek szerepe az emberi nem történetében.* *Mandeló Gyula* vendég előadása: *Középkori munkabérek* címen.

○ Magyar író munkája külföldön. Szakismertre gazdag, kritikára nézve érett könyv jelent meg néhány hónappal ezelőtt a magyar könyvpiacra. Akkor kimerítő kritika tárgyává tette a könyvet a magyar tudományos kritika s *Révai Sámuel* könyvét egyértelműen nyereségnek jellemezték még azok is, akik nem igen lelkesednek a modern társadalomtudomány erős és diadalra jogosító eszméiért. A könyvnek ez a minden kritikai árnyalatot kielégítő, abszolút értéke adott létjogosultságot annak, hogy *A társadalom jólét feltételeiről* írt nagyszerű tanulmány német nyelven is megjelenjen s így utat találjon az összes európai tudományos körökhöz. A könyv német kiadása Lipcsében jelent meg *Bedingungen der gesellschaftlichen Wohlfahrt* címen. Kiadója Duncker és Humblot cég,

mely a társadalomtudományi művek kiadása terén európai hírnevű.

A hatalmas kötet a természettudományi főfogás nézőpontjáról boncolgatja a társadalmi élet jelenségeit s kimutatja a ma érvényben lévő rendszerek tartatlanságát. Az a logikus rombolás, mely végigvonul a könyvön, egy érett s alaposan főkészült tudós elme rombolása. A bátor és okos könyvek taitájából való munka azonban nem elégszik meg avval, hogy társadalmi rendszereink tartatlanságát kimutassa, hanem utolsó kötetében ilépití azt az állapot, mely egy pusztuló korhadt társadalom romjain épülni fog s amelynek a fejlődés törvényei szerint szükségképpen elő kell állania. Mig a könyv első részeit a szigorú tudományosság jellemzi, ez az utolsó építő rész, szinte poétikus melegséggel, a társadalmi jólét megteremtetésének illúziójában reményből lakadó melegséggel van megírva. Amilyen nagy mértékben nyereség a magyar tudományosságra a magyar kiadás, épp oly nagy jelentőségű tudományos hírnevünkre nézve az, hogy az érdemes munka könnyebben hozzáférhetővé lett az európai tudományos köröknek.

○ És még! jönni fog! Kolostori történet. Írta: Wilhelmine von Hillern. Fordították: Alexander Erzi és Schanzer Margit. A regény az Athenaeum olvasótárának legújabb két köteteként (X. évf., 7. 8. szám) jelent meg. Ára osmos vaszonkötésben 2 K.

FARSANG.

(Urak báija a Nemzeti Kaszinóban Pazar ténárban usztak ma este a Nemzeti Kaszinó Kossuth Lajos-utcai termei. A kaszinó fiatalai tagjai „Urak báiját” rendezték, mely tekintve a kifejtett fényűzést, talán bele sem illett az ide farsang valóban szűk keretébe. A délszaki növények valóságos nyarat varázsoltak a kaszinó termeibe. A bál 10 óra körül vette kezdetét amikor is a nagy táncteremben *Berkesnek* bandája mellett megkezdődött a tánc. Az estén a fővárosban idöző arisztokrácia teljes számban vett részt és a vidékről is számosan feirándultak ez alkalomra.

(Az Ó-budai Dalkoszoru estéje. A III. kerület két kitűnő dalegylete, az Ó-budai Dalkoszoru és a *Blaha Lujza Dalkör* egy nagy egyesülettel alakult, mely Ó-budai Dalkoszoru cím alatt fogja működtetni tovább toltaitni. Első együttes fellépését tartja egy, február 10-ikén a Korona vígadó összes helyiségeiben rendezendő farsangi ünnepélyen. A műsoron számos komikus és műdal, zenei és egyéb előadás van. A zenét a cs. és kir. 86. sz. (báró Stubenrauch) gyalogezred zenekara szolgáltatja Jegyek kaphatók: Polifka Károlynál (Korona-kávéházi). Breitner Lipót kávéházában. Mersch Konrád, Gerned Mihály, Kämeter Antal, Schmidkunz Lajos, Neubauer Antal, Bacher Jakab uraknál és az egyiet összes működő tagjainál.

(Az atlétatáncostély iolyó hó 10-ikén, farsang hétődjén lesz meg a Royal-szállóban s az előjelek szerint szépsikerűnek ígérkezik. A táncpróbákon a táncestén bemutatandó magyar táncokat naponta gyakorolják és pedig a körmagyar kivül a magyar társalgot. A rendezőség vasarnap délután 1/2 órakor tartja utolsó ülést az athlétakaszinóban. Utána lesz a magyar táncok főpróbája az Országos Kaszinóban.

SPORT.

Football A Budapesti Torna-Club második mérkőzése már nem végződött olyan szép eredményre, mint az első, ami természetes is, mivel egy szintén kitűnő és első osztályú csapattal a Magyar Uszók-Egyesülettel állott szemben. Bár a M. U. E. egyik legkitűnőbb tagja, a mozgékony *Pozsonyi* nem vett részt a játékban és néhány újabb erővel lépett a porondra, mégis oly szép összjátékot fejtett ki s annyira védte saját kapuját, hogy a leghevesebb támadás dacára sem tudott a B. T. C. az első félidőben eredményt elérni. A második félidőben a B. T. C. minden erejét megfeszítve küzdött s csakugyan sikerült a harcot jobbra az ellenfél területén folytatni. Az Uszók lerohantak ugyan háromszor vagy négyszer, de a kapunál mindannyiszor visszaverettek s nehéz küzdelem árán sikerült végre a B. T. C.-nek két gólt elérni. A roppant heves harcban mindkét fél erőszakos volt egy kissé, de a tapintatos bírónak mindannyiszor sikerült a bajt helyrehozni. Közönség nagyon szép számmal volt. Végeredmény 0:2 a B. T. C. javára.

EGYESÜLETEK.

(A Ferenz József hercekedelmi kórház) igazgatósága tegnap Hüttl Tivadar elnöklete alatt ülést tartott. Megállapították a múlt évi mérleget, mely 10.996 korona fölösleget mutat ki. Az ülésen azt a javaslatot hozták, amelyet a március hó 23-án tartandó közgyűlés elé terjesztenek, hogy miután a betegségjelzőtörvényben előírt tartalék alapokat már ösz-

szegyűjtötték, 10.000 koronát a fölöslegből a tartalék alapra fordítsanak. A közgyűlésen az összes tisztviselőket újra jogják választani. Az elnök bejelentette, hogy a tüdőbetegék szanatóriumának igazgatósága állandóan 3 betegét helyezhet el a kórház egyetlen és egy betegét már el is helyeztek. Az egylet tagjainak száma a múlt év végéig 9709-re rugott.

Nyilttér.

Gál Károly a Budapesti közúti vaspályatársaság cégvezetője mint az elhunyt fia, úgy a maga, mint a gyászoló családából rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, forrón szeretőt és imádott édesanyját

özv. Glückselig Józsefné
szül. Goldberger Róza urnének

áldásos és a jótékonyágnak szentelt életének 69-ik évében e hó 9-én hosszas betegség után be-következett gyásos elhunytát.

A drága halott földi maradványai e hó 11-én kedden délelőtt 9 órakor fognak a gyász-házból (VI. ker. Nagy János-utca 29. sz.) a kerepesi-ut melletti izr. temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1901. február 9-én.

Béke porala, áldás emlékére!

Goldberger Ferenz, Goldberger Zsigmond úrúrai: Vankovari Albert, Schönfeld Edmünd, Dr. Schönfeld Arthur, Goldberger Hugó, Goldberger Károly, Goldberger Robert unokáccsai, Schönfeld Gizella, Schönfeld Melanie férj. Stern Vilmosné, Schönfeld Olga férj. Baumgarten Zsigmondné, Schönfeld Hermin férj. Kalka Gyuláné, Goldberger Olga férj. Neményi Dezoné, Goldberger Vilma férj. Dr. Barok Samu né unokahugai.

OCCLUSIV PESSÁRIUM

női orvos belligyminiszteri 60987/901. számú rendelet értelmében csakis orvosi rendeletre kapható nélam

SCHOTTOLA ERNO

Budapest, VI. Andrassy-ut. Váci-körút sarkán. (Foncière-palota.)

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága

Vagyon 1900. december 31-én

1,687,840,168.54 frank.

Biztosítási állomány 1900. december 31-én

5,914,496,829.12 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károly-körút 26.

(Az e rovat alatt közöltéknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

London, február 9. *Edvárd* királynál a Marlborough-Houseban tegnap este 42 területű ebéd volt, amelyen többek közt résztvettek a walesi herceg, Halsbury earl lord kancellár és a nagypcesét öre, Lansdowne és Chamberlain államtitkárok és a kabinet más tagjai, Roberts earl tábornagy, az osztrák-magyar, francia, spanyol, olasz és tő-ök nagyköveteik és az Egyesült-Államok nagykövete, a dán követ, az orosz ügyvivő, a német nagykövetség első titkára, Salisbury lord ugyszintén a német és az orosz nagykövet, akik szintén hivatalosak voltak, akadályozva voltak a meg-jelenésben.

Prétoria, február 9. Egy ma közzétett proklamáció az ingatlan iorgalmi adóját 1/4%-al állapította meg.

Washington, február 9. *Roosevelt* elnök ma éjjel tüdőgyulladásban megbetegedett legidősebb fiahoz Gretonba utazott.

A német császár jubileuma.

Potsdam, február 9. Vilmos császárnak az I. gárdaezred tényleges szolgálatába való belépésének 25. évfordulója alkalmából délelőtt a helyőrségi templomban isteni tiszteletet tartottak. Délután a császár megvendégelte az ezredet s miatt a sorok előtt ellépett, a csapatok tisztelegtek és a zenekar a diszindulót játszotta. Ezután a császár beszédet mondott, mire *Plettenberg* ezredes háromszoros hurrát kiáltott a császárra. Ezután disztelvonulás következett amelyben a trónörökös és *Eitel Frigyes* herceg is résztvettek. Az ezred volt tagjainak kül-

délisége a császárnak ajándékol ányújtotta a si-privati harcateren levő ezredemlék utánzatát. A császár köszönetet mondott és a megjelentek mind-egyikét megszólította. Az ünnepélyen a száz nagyharcos, Henrik herceg és a Berinben és Pótsdamban időző hercegek is résztvettek. Este az ezredkaszárnyában ebéd lesz, melyen a császár is megjelen. Azután a tiszték által rendezendő diszéladás következik. A mai nap alkalmából *Eitel Frigyes* főherceget főhadnagygyá léptették elő.

A számoszi zavarok.

Konstantinápoly, február 9. Ideérkezett konzuli jelentések szerint a helyzet Számosz szigetén egyáltalán nem fenyegető. Csak nézelőlétek torognak fenn az ottani szenátus tagjai közt; a vizslyát azok idézték elő, akit Számosz fejedelmének méltóságára törekednek. A porta nem szándékozik a négy szenátor jogosulatlan panaszának helyt adni, hanem el van lökélve hogy *Mihalik* efendi fejedelmnek állásában való megbélyegésével egyszer s mindenkorra lecked a számosziaknak, hogy eképpen véget vessen azoknak az időnkint rendszeresen telmerülő törekvéseknek, hogy fejedelmválozást idézzenek elő.

Közgazdasági távirat.

New-York, február 9. Az aranykivitel a múlt héten 4,296,214 dollárra rugott, amiből a legnagyobb rész Havreba ment. Az ezüstkivitel 990,645 dollárra rugott, többnyire Londonba.

KÖZGAZDASÁG.

Az Országos Ipargyesület acetilén-ipari szakosztálya tegnap délután tartotta alakuló ülését, amelyen résztvettek: Gelléri Mór igazgató, Dr. Wagner Jenő, Pomper Elemér, Táborcsy Ottó, Boross Soma, Pfeiffer Ignác, Dr. Radó Lajos, Berdenich Győző, Borbély Vidor, Herstein Ignác, Várady Zoltán, Szekecs Mihály, Jeremiás Arnold, Bárdi József, Jeremiás Jenő, Lakos Nándor, Zimmermann Henrik, Jeremiás Rezső, Szabó István, Varga Vilmos, továbbá Dr. Soltész Adólf egyesületi titkár és *Szécsén* Ferenc tagalmazó. Gelléri Mór először megnyitotta a beszédet, majd Berdenich Győző jelentést tett a szakosztály szervezési munkálatairól. Dr. Wagner Jenő azt az indítványt terjesztette elő, hogy acetilén szakosztály helyett egy általános világlátási szakosztály alakítsanak, amelybe a villamos világlátáson kívül az összes többi világlátó szakok is bevonandók lennének. Többek felszólalása után Gelléri Mór azt javasolta, hogy a szakosztály acetilén és ezzel rokoni ipari szakosztály címmel alakuljon meg. Dr. Wagner Jenő javaslatát visszavonta, az értekezlet egyhangúlag hozzájárult Gelléri Mór javaslatához. Gelléri Mór ajánlatára ezután az értekezlet a szakosztály elnökévé Dr. Wagner Jenőt választotta meg, a két elnökhelyettesi állás közül az egyikre egyhangúlag Klemp Gusztávot választották meg, a másikat később fogják betölteni. A szakosztály jegyzője *Szécsén* Ferenc az ipar-egyesület jegyzője lett. Gelléri igazgató előterjesztése után a kereskedelmi miniszter leiratát, melyben véleményét kér a világlátási berendezésekre való megrendelés gyűjtésére vonatkozólag. A szakosztály az engedély megadása mellett foglalt állást.

A Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár Részvényszerűsége ma tartotta nagyszámú részvényes jelenetében, *Hüttl* Tivadar elnöke mellett, VI. évi rendes közgyűlést. A 186.221 koronát kitevő nyereségből alapszabályszerű levonások után 10.000 koronát (az alapszabályok által előírt 5371 korona 31 fillér helyett) a tartalékalap javadalmazására fordították, amely az által 140.000 koronára emelkedik, 100.000 korona pedig a VI-ik számú részvénynek e hó 10-ikétől kezdődőleg 10 koronával való beváltására fordították, a fennmaradó 6335 korona pedig új számlára vitették elő. A kilépő igazgatósági tagokat *Linzer* Imre, *Mezei* Gyula és *Schwarz* Lázár urakat, valamint öt felügyelőbizottsági és 84 választmányi tagot egyhangúlag újra megválasztották és ugy az igazgatóságban és a felügyelőbizottságban a felolót évre a főmenyentvén egyhangúlag megválasztották és dr. *Kemény* részvényes indítványára az igazgatóságnak, vezérigazgatónak, valamint a tisztviselőknek buzgó munkásságukért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

A Magyar Schuckert-művek villamosági részvényszerűsége ma tartotta dr. *Berzeviczy* Albert elnöklete alatt alakuló közgyűlést. A törvényes formasságok elintézése után az elnök a jegyzőkönyv vezetőjére dr. *Hauer* Sándor ügyvédet kérte fel a konstatacióra, hogy a két millió koronát tevő alapitka, illetőleg a részvények jegyzése vannak és az alapitka harmino százaléka befizetett. Az elnök megnyitbeszédében kiemelte, hogy ezen társaság a Nürnbergi és bécsi Schuckert-művek által kivívott műszaki előnyökben részesül ugyan, de pénzügyileg ezen művektől teljesen független és önálló vállalat és hogy Pozsonyban egy új, nagy gyártelepe már épülökben van, amely a legújabb technikai vívmányokkal felszerelve, hivatala lesz arra, hogy a magyar elektro-technikai ipart fejlesztve, hazánk természeti erőinek kibaszásával a villamos izemet ország-szerte terjeszse. A vállalat a kormánytól támogatást sem nem kér, sem nem vár, sőt ez idő szerint a pénzügyi bizalmához sem fordul, mert működését az alapitka saját anyagi erejére támaszkodva fogja megkezezeni. A közgyűlés az előterjesztéseket egyhangúlag elfogadta s a társulat igazgatóságát meg-

választotta és pedig dr. *Berzeviczy* Albert, *Daniel* Gábor, *Lohnstein* Lajos Ágost igazgató (Länderbank, Bécs), *Schreiber* Sándor (Schöller & Cie cég beltagja Bécs) királdi *Herz* Zsigmond, dr. *Hauer* Sándor és *Bissingen* Herman (a Nürnbergi Schuckert-Werke elnöke) urakat. A közgyűlés után az igazgatóság azonnal megalakult és elnöké dr. *Berzeviczy* Albertet, alelnöké királdi *Herz* Zsigmondot, egyhangúlag megválasztotta.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatóság közveitök üzleti jelentése.) Az elmúlt heti üzlet mérsékelt hozatalok és jó vételek mellett minden tekintetben kielégítő volt. A piacra került áru legnagyobb része azon irissiben jó árk mellett gyorsan elkel, nagy készletek egy cikkből sem halmozódtak fel; az időjárás az összes élelmiszerek szállitásának kedvez és így lehetőleg nagy tételek szállitása ajánlatos. Külön említést érdemel, hogy *előtt nehéz zsirsertések leszurtt bárányok, vágott baromfi és jó minőségű teavaj kitünő keresletnek örvendek; ezen cikkek rendszeres és nagy mennyiségben való szállitását tisztelt beisküldőknek melegen ajánlhatjuk.* — *Husfélék közül vidéki marhahus hosszú idő után a hét vége felé szintén jobban fogyott, de mindazonáltal esakis jóminőségű husok kúldését a ínhajtuk, mert silány áruara nehezen akad vevő. Borjúk iránt a hét első napjaiban nagyon élénk volt az érdeklődés, de a tömeges hozatalok folytán az árak utóbb némileg csökkentek. Bárányok bórben változatlanul jól keresettek és nyugott bórakban szintén megélénkült az üzlet. *Előtt sertések az élénk kereslet folytán nagyon jó árakon helyezhetőek és a füstölt húsok közül a nem túlságos kövér és könnyű sonkákat keresik leginkább a vevők. Mai nagybani jegyzéseink a következők: Vidéki marhahus eleje 50-70. hajúja 60-80 korona 100 kilónként, vidéki élt borjú bórben hozszan mérve, súlylevonas nélkül, könnyű darabok 76-80, nehéz példányok 80-96 fillér kilónként; bárányok bórben 11-18 korona páronként; nyugott birka kilója 50-60 fillér minőség szerint. *Előtt nehéz zsirsertések szalonvával együtt 84-90 fillér, forrázott, fehérre tisztított süldök 20 kilogramm sulyig 90-104 fillér, 20-40 kiló sulyig 80-90 fillér; lezuhott sertésbus 84-90 fillér kilónként minőség szerint. *Elő baromfiiban csendes az üzlet, az árak nagyjában változatlanul a következők: rántani való csirke 1.20-1.80, sülti való csirke I-r. 2.—2.60, II-r. 1.80-2.—, sovány 1.40-1.80, tyúk I-r. 2.20-2.60, II-r. 1.80-2.20, sovány 1.60-2.—, kappan I-r. hizott 3.40-3.80, II-r. 3.—-3.40, hizott kaosa I-r. 3.80-5.—, II-r. 3.40-3.80, sovány 3.—-3.40, szerb 2.60-3.—, hizott lud I-r. 12.—-16.—, II-r. 9.—-12.—, sovány 5.—-8.—, szerb 4.—-5.—, hizott pulyka I-r. 7.50-9.50, II-r. 6.—-7.50, sovány 5.—-7.—, szerb 3.60-5.— korona páronként minőség szerint. *Vágott baromfi kitünő keresletnek örvend; bármily nagy mennyiség gyorsan és jó árakon helyezhetőek: különösen áll ez az I. r. vágott ludakra és kacskára vonatkozólag, mely cikkek közül lehet nagy szállitványokat kérünk. Ma tisztán és helyesen kezelt I. r. hizott ludakért és kacskákért 1.20-1.28, gyengébb minőségű árúért 1.14-1.23, vágott pulykákért 1.—-1.10 koronát értünk el kilónként minőség szerint. Szép hizott kappanok, poulardok és tyukok szintén jó árakon kelnek el. *Tojás most már kifogástalan minőségben, elegendő mennyiségben kerül a piacra, az árak az elmúlt héten nem változtak, egyre 70-72 korona között mozogtak és már I. rendű friss telt áru szintén 70-71 koronát jegyzett A vételkedv élénk a hozatalok gyors elhelyezést nyerne; a rendszeres szállitást ajánljuk. *Vaj. Jóminőségű teavaj élénk érdeklődés tárgyát képezi. I. rendű szövetkezeti teavajért 2.—-2.50, közönséges teavajért 1.80-2.—, főzvényért 1.20-1.40 koronát értünk el kilónként minőség szerint. *Vadfelek. Nyulaknak az eladási ideje e hó 16-ikén ár le. Most már csak kevés nyul kerül a piacra; a mai ár hibátlan példányokért 2.40-2.— korona. Szarvast egészben mérve 70-72, vaddisznót nagyság szerint 60-90 fillérrel adtunk el kilónként.********

Denaturált szesz. (*Kalmár* Sándor jelentése.) A mult tonitúránkban jelzett szilárd irányzat változatlanul megmaradt a leoljolt héten is. sőt intenzivitása erősödött annyiben, hogy a bécsi tözsdé jegyzései az elsőbbségi kereslet folytán újból emelkedtek. A magas tengeri-árak folytán gyárosaink tartózkodók különösen hosszabb lejáratu kőtéseknél és ennek tulajdonítható, hogy a fogysztók élénk érdeklődés dacára nagyobb számú kőteke nem jöhettek létre. Mai nagybani jegyzések azonnali átvételre 32½-33 korona, folyó évi folytatódagos szállitásra 33½-33¾ korona 10.000 literkonkint, hordóval együtt, budapesti állomásokra szállitva, készpénzfizetés mellett, engedmény nélkül. Egyes hordók egy koronával drágábbak.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

K. Gy. Losonc. Benkó Henrik operaházi kar-nagynál megjelent az Összhangzattan, ára 6 korona; id. Abrányi Kornélól pedig az Elméleti és Gyakorlati Összhangzattan (6 korona) és A magyar zene saját-ságai (3 korona). Más zeneelméleti munkákról nem tudunk. Méltóztaték azonban a M. Kir. Országos Zeneakadémia igazgatóságához (VI. Andrássy-ut 70.) fordulni, ott kimerítő felvilágosításokat kaphat.

K. J. Oceáni szolgálatra csak az osztrák Lloyd van Berendezze Triestben. Onnan pedig Fiumén, Port-Saidon, Suezben, Adenen és Kuruahéban ker. szűl Bombayba minden hónap 10-án indul gőzhajó. Az ut éppen egy hónapot vesz igénybe. II. osztályu hajó-jegy (ékezzel együtt) 270 osztrák értékű forint aranyban. A Tellerly-házat mindenki ismeri Bombayban. Közélebbi címzés nem szükséges.

T. A. Budapest. Sem személyét, sem működését nem ismerjük.

K. Nagy-Kikinda. Hubert Fülöp és Társa VI. Gyár-utca 10., Kádár Mihály és Társa VI. Teréz-kört 28., Neuhöld és Társa VIII. Práter-utca 44/a., Steiner Armin és Ferenc udvari ércműgyára VI. O. utca 6.

G. B. Zenta. Nagyon sajnáljuk, de sem a szlavoniai, sem a horvát országi földbirtokosok jegyzéke nincs birtokunkban. Levélben is tudakozódunk, de mindaddig nem kapunk választ.

A. D. Pozsony. Igen, tartozik az adót megfizetni. Ha áthelyezik, a nyugtával igazolhatja, u. állomás-helyén hogy egyszer már fizetett s akkor nem zaklatják érte.

B. E. Az illető *Byron* versét *Sponer* Andor (Ivanhoe) országgyűlési képviselő fordította. **Postás fu.** Főszekerestünk nem kapta meg az ön sorat.

W. M. Abrányi. Méltóztaték megírni, mire várja tőlünk a választ. Mert a kérdéséről semmit sem tudunk.

D. L. Budapest. Egy kis türelmet kérünk, míg szerkesztőségünknek az a belső tagja, aki a beérkezett ernyvi verset alaposan megbírálja, sorra keríti.

N. F. Sches-Kellemen. Fél terjeszteni a belügyminiszterhez az alakuló ülés jegyzőkönyvét s az alapszabályok három példányát.

Sch. K. Nagy-Réppény. Kérdésére csak néhány nappal eelőtt válaszoltunk. Ha üzeneteink közt utána keres, meg is fogja találni.

S. J. Máramaros-Sziget. Jelentse be az esetet az illetékes kerületi posta- és táviradigazgatóságnál, mert a lónőknek nem volt joga a zálogot elkobozni.

194.226. számú előfzető. Folyamodása mellékletül mutassa be eddigi alkalmatlansági bizonyítványait. Egyéb nem kell.

M. Zs. Menjen a középipariszkolára vagy gazdasági iskolákra, ott megalapíthatja a jövőjét, ha komolyan veszi a dolgot és szorgalmasan tanul.

F. A. Keresztész. Csak a törvényhatóság által meghatározott 8 koronáig szabad hitelezni, mert a többi nem írt meg a bíróság.

B. H. Keszthely. I. A kérdezett nem tagja a főrendihaznak. 2. Az egyetlen Sváb károly.

Menyasszony. Nem korrekt eljárás, amit tudásra kell adnia.

Sorsjegyek.

1902. U. D. K. 6854/12. Jásziv-sorsjegye 4 koronát nyert. — P. F. 4368/98. Jásziv-sorsjegye 4 koronát nyert. A megsemmisítési eljárást még mindig megindíthatja, de bizonyítékai legyenek arra nézve, hogy sorsjegyei tényleg megétek. — St. A. A sorsjegyek jegyzése a tőzsdéi részben naponta megjelenik. — **J. B. Szongrád.** Sorsjegyei eddig nem nyertek. Tőkebeiktetésre igen alkalmas a 4% Budapesti fővárosi kölcsön, beszereszheti Szalai és Társa bankházánál, VII. Erzsébet-kört 12. — **28518. Előfzető.** 323698. számú XXXIV. államsorsjegye 10 koronát nyert.

B. B. Eger. — Mernők. — S. J. Eger. — L. E. Sipt. — E. P. Balatonb. — A. H. — K. S. Vác. Szerencse. — D. F. Parabuty. — K. J. Nagy-Várad. — Dr. Sch. A. Komárom. Ifj. S. A. Szigetvár. — T. J. Pusztajurta. — S. Zs. Győr. — 203.145. Szeged. — S. Z. Eszék. — Dr. Ny. A. Kis-Szabadka. — Özv. Sz. J. B. Almás. Sorsjegyeik nem nyertek.

690.000 korona nyerhető!!

1 db bécsvárosi igérvényvel. Húzás március 1-én. Főnyeremény 400.000 kor., ára 14 kor. — 1 db 3^{1/2}-os Magyar Jelszólag igérvényvel. Húzás február 25-én. Főnyeremény 250.000 kor., ára 4 korona. 1 db Osztrák Főhíttel igérvényvel. Húzás február 15-én. Főnyeremény 90000 kor., ára 3 kor. 50 fillér. Mind a három igérvény egyszerre rendelve csak 21 korona. Vidéki rendeléshez 35 fillér postadíj küldendő.

Szalai és Társa bank- és váltóüzlet

Budapest, VII. Erzsébet-kört 12. szám.

Napirend.

Naplár: Hétfő, február 10. — Római katolikus: Skolasztika. — Protestáns: Gabriella. — Görög-orosz: (Január 28.) Ephrem — Zsidó: Adar 3. — Nap kel: 6 óra 59 percek. — Nyugszik: 4 óra 57 percek — Hold kel: 7 óra 28 percek reggel. — Nyugszik: 7 óra 31 percek este. A pénzügyminiszter jogad délután 4 órakor.

Királyi kihallgatás a budai várban d. e. 10 órakor. Nemzeti Múzeum. Természetráji tár, nyitva délelőtt 9 óráltól délután 1 óráig. — Többi társi a korona belépődíjjal megtekinthetők.

Országos Képtár és metszetkiállítás az Akadémiában zárva.

Iparművészeti Múzeum zárva.

Technológiai iparmúzeum délelőtt 9-1-ig.

Mezőgazdasági múzeum zárva.

A földtan intézet múzeuma zárva.

Az Akadémia Goethe-szobója nyitva délelőtt 10-12-ig.

Zichy-kiállítás a Nemzeti Szalomban (Ferenciek-tere 9.) d. e. 9 óráltól este 8-ig. Belépődíj 1 korona.

Fesztivál-kiállítás a városigeti Múzeumokban, nyitva délelőtt 9 óráltól este 7 óráig. Belépődíj 1 kor., 3 személynek 2 kor., 5 személynek 3 korona.

Magyar nők műkiállítás (Váci-utca 34.) d. e. 10 óráltól este 8-ig. Belépődíj 60 fillér.

Múzeum könyvtár nyitva délelőtt 9 óráltól 1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 óráltól 7 óráig.

Egyetemi könyvtár zárva.

Alattkéri a Városgazdaság nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és kellet mintázar: V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos orák: délelőtt 9-16 délután 9 óráig. Hazai termékek állandó kiállítás és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés arisztokraták is eszközöl) a városigeti ipar-csernoban nyitva: délelőtt 9 óráltól 12 óráig és délután 3 óráltól 6 óráig. A különböző kirendeltségek központi üzlet-vezetése (Magyar kereskedelmi részvényszerűsége) V. Váci-kört 32. szám alatt.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Hétfő, 1902. február hó 10-én.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1902. február hó 10-én.

A vörös talár.

Dráma 4 felv. Irtá Brieux. Fordította Fábian István.
Személyek:
Vagret Mihályfi A főügyész Gyenes
Vagretné Rákosi Elnök Ujházi
Bertha Vizvári M Benoit Rózsahegy
Munérat Gabányi Mondoubleau Nádai F.
Bunerat Dömjén Etchepare Beregi
La Bouzule Szacsny Nellye Márkus
Ardeuil Nádai E. Etchepare anyja Lendvayné
Mouzon Gái Brébet Szőke
Kezdeté 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1902. február hó 10-én.

Lotti ezredesei.

Énekes bohózat 2 felvonásban. Irtá Rudvard Stone. Fordította Faragó Odón. A dalok verszövegét írta Mérei Adolf.
Személyek:
Ton Dawentry Sziklai Barley Szilágyi
Harriet Sziklainé Mister Morvay Iványi
Jean Dickson Boross Miss Bibb Kalocsay
Kitty Turcsányi Miss Kate Selő
Ramajannah Ráthonyi Esmeralda Iványiné
Lotti Fedák Elsie Tomcsányi
Kezdeté 7 1/2 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.
Hétfő, 1902. február hó 10-én.

A d a d a.

Erkölcscriz 3 felvonásban. Irtá Bródy Sándor.
Személyek:
Bolygó Szerény Frigyesné Haraszthy
Bolygóné Nikó Elza Nográdi
Erzsébet Varsányi Nagyapa Vendrei
Viktor Góth Nagynya Rostagni
Péter Pethes Abak Hogedűs
Frigyes Fenyvesi Szakácsné Gazi
Kezdeté 7 1/2 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.
Hétfő, 1902. február hó 10-én.

Egy görbe nap.

Énekes bohózat 3 felv., dalokkal és táncokkal. Irták Csicsery Bors és Tsa. Zenéjét részben szerzette Barna Izso.
Személyek:
Borsszem J. Dezősi Tarjász Szerdahelyi
Wewrewscheggy Németh Dicsőfi Delli
Leona Krecsányi Sanyaró Vendel Ujvári
Izolda Bojár Tolyáss Dániel Szabó
Krazelhuber Kovács Hombr Horváthi
Krasznahubay Szirmai Rendőr Tollagi
Monokles báró Kenedich Tüzöltő Raskó
Monágy Berci Kis M. Elsa Harmath
Bukovay Kovács K. Juci Blaha
Kezdeté 7 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1902. február hó 10-én.

A tánc.

Irtá és felfoivása Pekár Gyula.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI ORFEUM
Nagymező-utca 17.
Látta már Konohra-t?
Minden este föllép és voie sok érdekes különlegesség
A létkorlatban reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenye.

Somossy-Mulató
Király-utca 71. Igazgató: Somossy K.
Csak rövid ideig! Hatásos siker!
Ma
Frizzó Fregoli
vendégjátéka
a híres olasz átváltozó színésznek.
Pont 8-kor:
a fenomenális februári műsor.
Az emeleti kávéházban Dajna Balogh Rudi cigányzenekara játszik reggel 5 óráig.

Középnyelvi Földbirtokokra
a becsérték háromnegyed részéig 4% ellenében 10-60 évi törlesztésre. Kataszteri birtokok és telekhasználati kivonat küldendő be.
Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
tulajd.: GURRÉ Ferenc.
Budapest, VI., Váci-körút 39. szám.
Főnöklése óta közel 200 millió kor. kölcsönt konvertált.
— Alapított 1890-ben. —

Nélküldözhetetlen minden háznál, a hol nagyobb Lexikon nincsen:
AZ ATHENAEUM KÉZI LEXIKONA.
A tudományok encyclopédiája, különös tekintettel Magyarországra.
Szakértői közreműködésével szerkesztő:
Dr. ACSÁDY IGNÁCZ.
Két díszes félbőr-kötésben 20 korona.
Az Athenaeum Kézi Lexikona az emberi tudomány és ismeret összes ágait fellelíti. A Kézi Lexikon első sorban magyar olvasók számára készült s minden részében, egész tartalmában magyar.
A Kézi Lexikon kiállítása rendkívül fényes, 16 remek színes melléklet, 32 térkép, 34 kétoldalu fekete képtábla és 14 táblázat díszíti.
A Kézi Lexikon összesen 120 ívet, vagyis 2840 hasab szöveget tartalmaz s úgy mint önálló encyklopédia, valamint a német Lexikonok kiegészítése gyanánt is nélkülözhetetlen olvasó áru ismerettárat képez.
A nagymélt. vallás- és közokt. minisztérium által az iskoláknak, a nagymélt. belügyminisztérium által a községeknek beszerzésre ajánlva.
Kapható az ATHENAEUM kiadóhivatalában Budapest, VII., Kerepesi-ut 45., valamint minden könyvkereskedésben.

690.000 korona nyerhető!
1 drb bécevárosi igérvényvel. Huza március 1-én. Főnyeremény 400.000 korona, ára 14 kor. 1 drb Magyar Jelzálog-igérvényvel. Huza február 25-én. Főnyeremény 300.000 korona, ára 4 korona. 1 drb Osztrák földhitel igérvényvel. Huza február hó 15-én. Főnyeremény 90.000 korona, 3.50 kor. Összesen 21.50 korona. — A három együtt csak 21 korona.

Mercurbank
és váltóüzlet részvénytársaság
BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 37. sz.

ZENEMŰ-ÚJDONSÁGOK.

ALLAN, Florodora zong.-kivonat 2 kézzel	6.-
polp.	3.50
Waltz.	3.-
ARONSON HONEY LOVE Me De! Pillangó k. a. betét-dala.	3.-
BATA RAYZ, Bohémus-játék 2 kézzel	3.-
CARYLL, Örkusz élet. zong. kivon. 2	3.-
" polp.	3.50
" Waltz.	3.-
" Szerencseszállig zong.-kiv. 2	6.-
" polp.	3.50
" Waltz.	3.-
ERTL, Musikalische Momentaufnahmen polp. 2 kézzel	3.50
FEHER A. Valse des Beaux Joux, 2 kézzel	2.-
FEHER JENŐ, Katalin, polp. I-II. fuzet a	3.-
FUCKI, II Soldato, Marsch, 2 kézzel	1.50
KINSEY, The Foo Foo Bird. Pillangó k. a. betét-dala	8.-
LANGER, Kuruz-furfang, népszimni, öszzesze dalai	3.50
MARQUIS, Valse Bleue, 2 kézzel	3.-
MONCKTON, When The Boys Come Home Marsch, 2 kézzel	3.-
Operette-album, új folyam	3.-
ROSAS, Ueber den Wellen (A hullámok fölött), keringő, 2 kézzel	1.50
REINHARDT, Das Süsse Mädel, polp. 2 kézzel, I-II. fuzet a	3.-
Süsse Mädel, Walter 2 kézzel	2.50
Marsch	1.50
SOEFA, Cassette, Marsch, 2 kézzel	1.50
STRAUS O. Ser Lustige Ehemann, Tanz-Duett	2.40
Die Kaszianer, Tanz-Duett	2.40

Zarka Szinpad.

- VAN-E TEHETSÉGE. Zeneje Mader R.-61. szövege Helmi Jenő-61. 2.-
- A VEN KOCSIS DALA. Zeneje Tarnay A.-61. szövege Helmi Jenő-61. 3.-
- A DIOFA ROMANCA. Zeneje Konti J.-61. szövege Molnár J.-61. 1.50

ZIEHRER. A svitákok, zong.-kiv., 2 kézzel 3.50

- Svitákokból, in lauschiger Nacht, Walzer, 2 kézzel 2.40
- Die Tänzerin, Polka 1.80
- Der Zauber der Montur, Marsch, 2 kézzel 1.80
- Mimi, Walzer, 2 kézzel 1.80
- Die drei Wünsche operetteből: Fasz und schneidig muss er sein! Marsch, 2 kézzel 1.50
- Buberi komm, 2 kézzel 2.40
- Kommst ein blonder Lieutenant, Polka, 2 kézzel 1.50
- Drei Wünsche Quadrille, 2 kézzel 1.80

Kaphatók
Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)
és. és kir. udv. könyvkereskedésben
Budapest, Andrássy-ut 21.
Az üozseg előleges beküldése után bérmentve szállítjuk.

CSIZ
ez idő szerint leghathatósabb Jód-Bróm-Gyógyforrás! A hánál végződik Ivókúra UNICUM!
Dr. Korányi Frigyes tanár a magán gyakorlatban, valamint a vezetés alatt álló budapesti királyi egyetemi koronázott sokszoros tapasztalás alapján meglezen ajánlja a csiz jódforrást, mint kiváló hatású gyógyzort mindazok betegségeinek, melyeknek a jód mint speciális szer javára van. A csiz jód-bróm-gyógyvizz kapható mindenkor irris költésben, használati utasítással együtt, minden ásványvíz-kereskedésben; megrendelőt a Fűrődgazdasággal, Csiz, ut. P. Rimacsóca és Edokuty L. foelárúsnál, Budapest.

Kitűnő szabónő.
Ideiét az budapesti előszöru szalonok volt művezetője, a vállaja minden fajta toltote házbán vagy lakásban való el készítését, Widder Johanna VI. Lovde-tér 5. l. g.

Oly uraknak,
kik kényelmes és csendes otthonot, világos és főregyemen ólcsó szobát, győzgyőzort mindazokra, külön bejárattal óhajtának, ajánlható a Sándor-utca 30 B. I. 13. sz. alatti. Kitűnő és pontos kiszolgálás. Azonnal kiadó.

BUTOR
kézspénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban
FUCHS BODOG-nál
BUDAPEST, József-körút 26.
Egész díjzárak ingyen és bérmentve

Zeneművek
16 állapotban megvételnek Jókai Mór zeneműveinek kiadása Teréz-körút 2.

Ügynökök
kik sorsjegyek részletfizetésre való eladásával foglalkozni akarnak, magas jutalék mellett felvétetnek.
Fleissig Sándor BANKHÁZA
Budapest, Erzsébet-körút 2.

Az Athenaeum r. t. kiadásában megjelent:
Házassági perek és Eljárás
a házassági perekben Irtá
KNORR ALAJOS
kötés és váltóügylet, nyugalm. kir. 1060 talpai bíró, a vas-korona-rend III. o. lotagja.
Ára angol vászonköt. I. frt.
Kapható az „Athenaeum” r. társulatnál, valamint minden könyvkereskedésben.

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vígyszínház	Népszínház	Magyar színház
Kedd	Onegin	A bor	A Gyurkovics lányok	Adám és Éva	Lotty ezredesei
Szerda	Nincs előadás	Julius Caesar	A régi világ	Egy görbe nap	Lotty ezredesei
Csütörtök	Tannhäuser	Rosenkranz és Gildenstern	Ocskay brigadéros A régi világ	Egy görbe nap	Lotty ezredesei
Péntek	Nincs előadás	A talány A betörő	A régi világ	Egy görbe nap	Lotty ezredesei
Szombat	Bánk bán	A talány A betörő	A Gyurkovics lányok	Katalin	Lotty ezredesei
d. u. Vasárnap este	—	Tárgya királyné A talány A betörő	A képviselő ur	Botyár kondója	Lotty ezredesei
	Villars dragonyosai	A talány A betörő	A régi világ	Egy görbe nap	Lotty ezredesei

Nyomatott a „Patria” irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgópén. Budapest, IX. Öböli-ut 25.

STANDARD életbiztosító-társaság
Edinburghban (Angolhon.)
— Alapított 1825-ben. —
Magyarországi fiók: Budapest IV., Kossuth Lajos-n. 4.
Korona
Évi bevétel. 30.000.000
Küiutalt nyereséményrészek 170.000.000
Vagyon 240.000.000
Halálesetek folytán kifizetve 484.000.000
A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
Kétáégtelen biztosság. Alacsony díjak. Szabad világgötvényok. A kötvények érvényben tartása díjzétések elmulasztásánál. Tőkeztetés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámdhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborúbiztosítás népfelkelő részére.
Díjtáblázatok kúldetnek.